

בענין הנוק' הנתקנת בימי העומר ושבועות

ומסתעף לכמה יסודות בענין תיקון הנוק'
בכל השנה בחול ובשבת

א.

שיטת השד"ה דאין לכוין בימי העומר המשכת מוחין לנוק'

דעת הרב השד"ה ז"ל (בספר אור הלכנה חלק אור החיים עמ' רמ"א) דאין לכוין בכל ימי העומר המשכת המוחין לנוק', רק כליל שבועות אחרי הטבילה יכוין לבנות הנוק' באלפ"א בית"א דא"ט ב"ח כמו בסדר התפלה בזכרה ראשונה לעמידה, וטעמו הוא ללא שייך להמשיך המוחין לנוק' רק אחר גמר כניסת המוחין דז"א וביאת הכתר והל"מ לללם, וכידוע בסדר התפלה בקונה הכל וכו'. והנה מצינו ראינו בכל סידורי הרש"ש שלפנינו שכן סידרו המשכת המוחין לנוק', והיינו בכל המשכת מוחין לז"א בכל ימי הספירה סידר בסידור המשכת מספר השמות והמלכיות והדמות והנפשות דנרנח"י למלכות. והדבר צריך ביאור רחב, וליישב קושיית השד"ה איך יתכן להמשיך לנוק' קודם גמר בנין הז"א, ויתבאר מתוך זה דעהי"ת כל ענין בנין הנוק' לעולם שיש בזה כמה וכמה הבחנות.

ב.

ביאור בהרחבה טעם שיטת השד"ה

ובתחילה נבאר היטב דברי השד"ה ז"ל, להנה ידוע סדר בנין זו"ן בכל יום בקר"ש ועמידה שהוא באופן זה: בקר"ש עד באהבה שבזכרה ראשונה לעמידה ממשיכין המוחין לאחור לזו"ן, ונבנית הנוק' באחורי הז"א אחז"א, ואח"כ בתיבת באהבה נוסרים את הנוק' ומביאין אותה לפנינו, ושוב ממשיכין המוחין לפנינו לזו"ן ממלך עוזר ועד סיום העמידה. וסדר בנין זו"ן במוחין לאחור הוא כך: בקר"ש ממשיכין ו"ק לאימא בז"א, ובעמידה עד תיבת קונה הכל ממשיכין ג"ר לאימא וו"ק וג"ר לאבא בז"א, ומתיבת קונה הכל עד למען שמו בונים את הנוק' באחורי הז"א על ידי אלפ"א בית"א דא"ט ב"ח כפי הסדר המבואר בע"ח (שער ל"ה פ"ד ופ"ה), ויסוד הבנין הוא על ידי המלכיות של כל הי' ספירות דהז"א, בצירוף הארות מהחו"ג ומהמוחין והלבושין דז"א ודאימא, כפי הסדר המבואר שם איך נגדלת כל ספירה מנקודה אחת לי' נקודות ושהם עשר ספירות הפרטיים של אותה ספירה]. והנה סדר בנין הנוק' מתחיל בתיבות גומל חסדים טובים אשר בו בונים חו"צ לנוק'

וואמנס בתיבות א-ל עליון מנינו גם ענין בנין כתר לנוק' אלא שאינו עיקר בנין הכתר שגבנה מקונה הכל ואילך ונשלים בלמען שמו ויש לפלפל בזה ואכמ"ל, ובקונה הכל צונים לעת לנוק', וזוכר חסדי אבות חג"ת לנוק', ומביא גואל לבני צניהם נה"י לנוק', למען שמו מלכות לנוק'.

והנה מבואר בכוונת קונה הכל דאי אפשר לבנות לעת לנוק' על ידי הה' גבורות רק אחר שממתיקים הה"ג על ידי החסדים בסוד אור ישר ואור חוזר של החסדים, וכשמתפשטים החסדים באור ישר וחוזרים לעלות באור חוזר, הרי הם ממשיכים הכתר דז"א, ואח"כ נמשכים ה"מ לכלס דז"א, וכל זה נעשה קודם תיקון הדעת לנוק' שזכוונת קונה הכל, וכמו שפירש הרש"ש בנה"ש (דף כ"ח סע"א) עי"ש.

והנה בכוונת המשכת המוחין בספירת העומר מבואר בדברי הרש"ש דאין ממשיכין אלא הא' לכלס של המוחין דאחור, ורק בגמר כניסת כל המוחין [דכל ג' פרופי נח"י] בימי העומר וכליל שבועות עד אשמורת הבוקר, מעלים כפל החסדים וממשיכין הכתר לזו"ן בסוד טבילת האשמורת דשבועות המבואר בזה"ק ובשעה"כ, ואחר כך נמשכים המקיפים דל"מ לכלס הבאים אחר הכתר, וכמו שסידר בסידור הרש"ש זי"ע, ואח"כ בתפלות היום ננסרת הנוק' דכל ג' פרופי נח"י כפי סדר תפלות שחרית ומוסף, ונמשכים המוחין דפנים לזו"ן, ובקדושת כתר מזדווגים הזו"ן הכוללים בהיותם שוים בקומתם בהשלמת כל המוחין בכל אורך קומת האצילות.

ולפי כל סדר זה שנתבאר סבירא ליה להשד"ה ז"ל, דכיון דכל המשכת המוחין דימי הספירה ודליל שבועות הם רק ז' לכלס, וטרם נכפלו החסדים ועלו להמשיך הכתר דז"א וכו', עד טבילת האשמורת דשבועות, א"כ לא יתכן להמשיך כלל מוחין לנוק' ולבנות אותה רק אחר הטבילה, אחר שהמשיך הכתרים והל"מ לכלס לז"א, וכפי הסדר בכל תפלה שאינה נבנית רק אחר המשכת הכתרים והל"מ בקונה הכל וכמשנ"ת לעיל, ולכך סבירא ליה דבאמת אחר הטבילה צריך לכוון לבנות את הנוק' בא"ט ז"ח בכל הג' פרופי נח"י הכוללים דז"א שנתקנו ונמשכו במשך כל ימי העומר וליל שבועות, ושוב בתפלות היום יכוונו לנסור את הנוק' וכו' כפי המשך סדר העמידה בכל מקום.

ג.

צ"ע מסידורי הרש"ש שסידרו בולם המשכת המוחין לנוק'

ואמנם צ"ע דבסידורי הרש"ש מבואר להדיא להמשיך כל בחינות המוחין לעומר ודליל שבועות גם לנוק', והיינו המלכיות ומספר השמות והגפשות דנרנח"י נמשכים לג' כלי הנוק' דבכל ספירה ופרטוף, ולכאורה צ"ע איך ימשכו זה מוחין קודם כפל החסדים וכו' כנ"ל, ואיך יתיישב טענת השד"ה, ולכאורה צ"ע ג.

ד.

דעת השמן ישון דהמוחין דעומר הם חזרת המוחין דליל פסח

ובדי לבוא לביאור הענין כריך להקדים ולזכר מהו עיקר סדר המשכת המוחין ובנין ז"ל בפסח ועומר ובשבעות, והנה מפשט לשון שעה"כ מבואר דפסח באו כל המוחין דגדלות ראשון ושני צבת אחת ונעשה זיווגא עילאה דז"ל כליל פסח, ואחר יום ראשון דפסח נסתלקו כל המוחין וחזרין שוב להמשך דימי העומר וכליל שבועות, ועוד נוסף כליל שבועות שנמשכין גם המוחין דא"ל שהוא פרטוף היחידה, ובשבועות בתפלה מזדווגים ז"ל בשלימות כל המוחין.

והנה דעת השמן ששון (עי' פתח עינים דף פ"ה ע"ג בהקדמה לצרכת העומר) (א) לפרש דברי הרב כפשוטם, והיינו שבאמת מסתלקין המוחין ממחרת הפסח ואותם מוחין עומם חוזרים להמשך דימי העומר, ולפי דבריו אין כריכים לזכר זיכורים חדשים בספירת העומר הכל הוא חזרת המוחין שנזכרו ונמשכו כבר כליל פסח, ומה שיש לכוון במטבע הברכה דספירת העומר הוא לזכר זיכורים של מאות ספירת העומר שהוא ענין בפני עצמו בצחינת האצ"ע של תיקון אותה מאות בתרי"ג מאות, אבל אין זה שייך לזיכורים של המוחין הנמשכים על ידי מאות הספירה].

ה.

דעת התורת חכם דהמוחין דעומר הם מוחין חדשים

ואמנם דעת התורת חכם (דף ט"ל ע"ג) ואחריו נמשכו גדולי המקובלים, דבאמת אין סילוק מוחין לעולם (ב), ואין המוחין דימי הספירה אותם מוחין שנמשכו כליל פסח, אלא מוחין חדשים לגמרי שצריכים לזכר עתה מחדש ולתקנם ביום המעלות ולהמשיכם לז"א, והענין הוא על פי דברי הרב בשעה"כ סוף דרוש ט' דגלות מארים היה ז"א בסוד העיבור, וכליל פסח נולד הז"א, וימי הספירה הם בסוד היניקה, ושבועות בסוד הגדלות, וא"כ כליל פסח נתקנים רק פרטפי הגה"י לכללות אצ"ע זה דחסד דפרטוף הזמנים, שהוא תיקון פרטוף העיבור, ודימי העומר הוא תיקון החג"ת לכללות שהוא תיקון פרטוף היניקה, ובשבועות תיקון החצ"ד לכללות, שהוא פרטוף הגדלות. ומה שכתב הרב ז"ל דנמשכים כל המוחין דגדלות ראשון ושני כליל פסח היינו בפרט המוחין דפרטוף הגה"י, וכמו"כ כל בחי' המשכת המוחין דימי העומר הם בפרט המוחין דפרטוף החג"ת, ובשבועות

א. עיי' בספר פתח עינים החדש חלק ז' עמ' י"א עד עמ' י"ע שהאריך להביא כל השיטות בענין זה באר היטב, ועיי"ש שיטת השד"ח בענין זה שהוא שיטה ג' וכו', ואכמ"ל.

ב. עיי' עוד בתו"ח דף קמ"ח ע"א ודף ק"ס ע"א ענין זה דאין סילוק מוחין לעולם.

ביום נמשכים פרטי המוחין לפרלואף החב"ד. ונמש"כ הרב להמוחין מסתלקין אחר יום א' לפסח פירושן הוא, לכיון דבאים בימי העומר לתקן פרלואף החג"ת ושם עדיין לא נמשכו כלל שום מוחין, נחשב זה כמי שנסתלקו המוחין, (והיינו בעיקר כפי ערך האדם המכוון לכאשר נעשה עתה מרכבה לבחינה החדשה שצריך לתקן, ושם חסרים עדיין המוחין, הרי זה נחשב כמי שנסתלקו ממנו המוחין, כי יאל ממקום שהיה מוחין ונכנס עתה למקום שלא נמשכו עדיין המוחין ודו"ה) ואכמ"ל.

1.

טעם שהמוחין דעומר הם בחי' אחר ודשבועות בחי' פנים

ואמנם צריך להבין לפי שיטת התו"ח דימי העומר הם מוחין לפרלואף החג"ת ובשבועות מוחין לפרלואף החב"ד, מדוע כתב הרש"ס דאין לכוון בשבועות רק מחיבת באהבה דעמידה ואילך, וטעמו הוא משום דכל המוחין שנמשכו בעומר וכליל שבועות הם המוחין לאחר דכללות, אשר הפנים שלהם נמשכים בתפלות יום שבועות מבאהבה ואילך, והרי מבואר בזה דכל ימי העומר וחג השבועות הכל תיקון של פרלואף אחד בלבד לאחר ובפנים שלו, ואין יתפרש עם מש"כ התו"ח דימי העומר הם תיקון פרלואף החג"ת ובשבועות תיקון פרלואף הנה"י, ולכאורה כ"ז.

והנראה בזה לצריך לפרש דבאמת בימי העומר נמשכים המוחין לפרלואף החג"ת ובשבועות לפרלואף החב"ד, אלא דכל פרלואף החג"ת בערך פרלואף החב"ד הרי הוא בחי' ו"ק בערך הג"ר ודברי פרלואף החג"ת ה"ם פרלואף היניקה שהוא בחי' ו"ק לכללות כידוע, ולכך מעריכין כל פרלואף החג"ת שהוא כבחינת מוחין לאחר בערך פרלואף החב"ד שהוא בחינת מוחין בפנים שלו, דהרי לעולם כל בחי' מוחין לאחר ודפנים הם סוד מוחין דו"ק ודג"ר, ולכך אף שבערך עצמם הם כב' פרלואפים שלמים דהיינו פרלואף החג"ת ופרלואף החב"ד, מ"מ בערך הכולל אפשר להחשיבם כבחי' אחר ופנים, ונעי' היטב בזה בנה"ש דף י"ג ע"ב וע"ג ביאור כל יסוד זה באר היטב ואכמ"ל.

וביאור הדבר הוא לכיון דאנו מתקנים בבת אחת פרלואף החג"ת ופרלואף החב"ד, והיינו דכל ימי הספירה ובשבועות הרי הם כתפלה אחת ארוכה ונחשב כמי שבאים כל מוחין אלו בזמן אחד, ולכך מעריכים כל פרלואף החג"ת כבחי' האחר של פרלואף החב"ד, וכל ימי העומר הוא כדוגמת קר"ש וברכה ראשונה דעמידה עד באהבה, ובשבועות בתפלות היום הוא המשך העמידה מבאהבה ואילך, משא"כ במקומות אחרים היכא לפרלואף החג"ת נתקן תיקון שלם בפני עצמו בזמן מסוים, ואח"כ פרלואף החב"ד בפני עצמו תיקון שלם בזמן אחר, אז מפרטים אחר' ופנים בפרלואף החג"ת עצמו, וכן אחר' ופנים בפרלואף החב"ד עצמו, ודוק היטב. וע"ע להלן שיתבאר הענין בעה"י ביתר שאת.

ז.

לדעת הש"ש יש ליישב הא דנמשכים מוחין לנוק' בעומר

ונחזור לענין הראשון להבין ענין תיקון הנוק' בימים אלו, והנה לפי פשט דברי הרב בשעה"כ וכפי דרך השמן ששון, דכל המוחין דימי העומר הם חזרת אותם המוחין שצאו בליל פסח, יס' ליישב למה ממשיכין המוחין בכל יום גם לנוק' אף דעדיין לא נגמרו המוחין להכנס בז"א, לכיון דכבר נמשכו המוחין בליל פסח כפי כל סדר המשכת המוחין ובנין הנוק' בליל פסח א"ט ב"ח וכל סדר הנסירה והמשכת המוחין דפנים, וכפי שסידר להדיא הרש"ש זי"ע בסידור ערבית בליל פסח כל סדר קר"ש ועמידה וכו', וכמו"כ ז"ל בסדר תיקון החינוך שבעריכת הסדר בליל פסח, שגמשים בו כל המוחין דלח' ודפנים, אף דהוא רק בכללות ללא פירוט של סדר הנסירה וכו', וכן מוכח מדברי הרש"ש בנה"ש דף ל"ז ע"א ד"ה ואין עי"ש, וע"ע להלן ביאור הענין, ועתה דימי העומר אינו אלא חזרת המוחין שנסתלקו, י"ל שחזרין כאחד המוחין דז"א ודנוק' למקומם, ולכך אין צריך להמתין עד גמר המוחין בכדי להמשיך המוחין לנוק'.

ודע דלפי דרך זו ז"ל דאף המוחין דפנים הבאים בתפלת לחש וחזרה דשחרית דשבעות, שהם המוחין דפנים דפרל"ק הנשמה והחיה, הם רק חזרת המוחין בלבד ואין צריך בירורי רפ"ח ונסירה וכו', ורק בלחש וחזרה דמוסף שהוא תיקון פרל"ק היחידה שעדיין לא נתקן כלל לא בליל פסח ולא דימי העומר, צריך בירורי רפ"ח ונסירה וכו', ואמנם הדברים ז"ע דהמעין בסידור הרש"ש זי"ע יראה דאינו כן אלא סידר להדיא לכוון בירורי רפ"ח ונסירה ככל סדר העמידה בכל מקום בין בשחרית דשבעות ובין במוסף, וכך כתב להדיא בשמן ששון דכך היה המנהג בק"ק בית אל, ולכאורה נראה מוכח מזה דאי אפשר כלל לפרש לפי דרך הרש"ש דס"ל דכל ימי העומר הוא חזרת המוחין כפשוטו, וז"ע ג' על שיטת השמן ששון איך יפרש דבר זה.

ח.

הקדמת הרש"ש בענין ב' בחי' שבנוק', עצה"י ונוק' הבוללת

ואמנם לפי הדרך הז' שהוא כפי שיטת התו"ח ודעימיה, דס"ל דהמוחין דימי העומר הם מוחין חדשים דבחי' פרל"ק היניקה, שהוא פרל"ק החג"ת הנתקן בימים אלו כמשנ"ת, ז"ב איך ממשיכין המוחין לנוק' בכל יום מימי הספירה קודם שגמלו המוחין דז"א, וכקושיית השד"ה וכו"ל.

והנראה בע"ה ביישוב הענין, בהקדם דברי הרש"ש בהקדמת רח"נ (דף ז' ע"ד) וז"ל: וכשגמשים כלמי המוחין מאו"א לזו"ן, הנה הכלל דמוחין דליל פסח נמשך ומתפשט בו"ק דמ"ה הנקרא ז"א דכורא, והם בחי' אותיות עצמם, ולכל דמוחין דלימא נמשך ומתפשט בו"ק דב"ן הנק' נוק' דז"א, והם בחי' מספר וחשבון לאותיות דז"א, וזה בערך ו"ק דמ"ה, אמנם בערך מלכות דב"ן נקראים גם הם בחי' אותיות ממש. ואח"כ יולא הארת הצינות

והגבורות מהמוחין שנתפשטו בזו"ן, וזונים ומתקנים את יעקב ורחל כמ"ס בכוונת ברכת אבות בע"ה, ואלו יעקב ורחל הם המלכיות הנק' עטרת דיסוד דו"ק דמ"ה וז"ן דזו"ן הגדולים עלמם, לא המלכיות דמ"ה וז"ן הנז"ל שהם המלך השביעי, כי אותם יש להם בחי' אותיות ומספר, וכמ"ס בפ"ז משער י"ד שער או"א ע"ס, והם דוגמת בינות דאו"א וכו', עכ"ל.

המבואר בדבריו דכל בנין הנוק' הגזנית באחורי הז"א ונגסרת ממנו כפי כל הנעשה בסדר התפלה בכל יום, אינו הנוק' הכוללת שהיא המלכות דמ"ה ומלכות דז"ן, אלא היא עטרת יסודות דו"ק דמ"ה ודו"ק דז"ן הנקראים יעו"ר הקטנים (עי' נה"ס דף ח' ע"א), והם בחי' יעו"ר המזדווגים בימות החול בשים שלום דעמידה כידוע מסידור הרש"ס ואכמ"ל, [עי' היטב הגהת השמש בע"ח שער העקודים סופ"ב]. והנה זיווג זו"ן הגדולים שהם הז"א שהוא ו"ק דמ"ה וו"ק דז"ן עם רחל הגדולה שהיא מלכות דמ"ה ומלכות דז"ן, נעשה רק בקדושת כתר דמוסף שבת כידוע. (ג)

וביאר הענין הוא דבאמת בכל תפלה בפרטות לעולם בנין הנוק' היא עטרת יסודות הנ"ל, והזיווג הפרטי דבחי' אותה תפלה היא יעו"ר הקטנים כנ"ל, ואמנם לריך לומר [וכפי שכתב להדיא התו"ח דף קכ"ב ע"ב, וכפי שנוכיח עוד להלן בהרחבה בע"ה] דהמלכות דמ"ה ומלכות דז"ן מקבלת ג"כ מכל בחי' המוחין את בחינת המספר דכללות (ד) המוחין שהם המלכיות דמ"ה ודז"ן דלוחם מוחין הגמשים באותה תפלה, אלא שאין זיווג עם מלכות זו, משום דלעולם אין זיווג זו"ן הגדולים אלא כאשר נשלמים מוחין דחיה ונגדלים הז"א בכל קומת או"א, וקודם לכן לא שייך זיווג שלים פכ"פ בכל קומת הז"א, וכידוע מדברי הרב ז"ל (בשער העקודים סופ"ב ופ"ח סס), וכפי שכתב שם בהגהת השמש וכו"ל, והיינו דלעטרת יסודות הנ"ל, נחשבים המוחין דנשמה דז"א כמוחין דחיה שלהם, ולכך יכולים להזדווג בכל בחי' ומדרגות המוחין אפילו בימות החול, משא"כ הנוק' הכוללת שהיא מלכות דמ"ה ודז"ן, מקבלת אותם מדרגות מוחין כמו הז"א עלמנו [והרי הם אכלה מוחין דנשמה ולא מוחין דחיה], ולכך אינה ראויה לזיווג שלים רק בהשלמת המוחין דחיה שלהם, וזהו הנעשה בקדושת כתר

ג. כן הוא שיעת הסידור המודפס, ואמנם שיעת היר"א בזה הוא דבכל תפלות דשבת ציוס כאשר ממשיכים מוחין דחיה מזדווגים זו"ן הגדולים דאותו פרט, (עי' קנין פירות סימן ח"י, בדפס מחדש עמ' כ"ה) ואכמ"ל בדבריו שיעת זו אך אנו נוקטים עתה כפי פשטות הסידור המודפס.

ד. פ"י בערך כללות הז"א היא מקבלת מספר השמות, אך בערך הפרטות יש לה לצד אותיות ומספר, וכן בז"א עלמנו יש בפרטות אותיות ומספר אשר מספר זה ניתן לעטרת יסודות, ובערך הנוק' הכוללת נחשב כל זה לאותיות בלבד, כדמבואר בדברי הרש"ש הג"ל בנה"ש

דמוסף שבת, אשר אז היא מדלגת בבת אחת ממקום נה"י דז"א עד כל קומת הז"א [כדמבואר בכוונת ג"פ קדוש דקדושת כתר וכוונת איה מקום כבודו, עי' שעה"כ דף ע"ד ע"א]. וע"ע להלן הרחבת ביאור הענין בס"ד.

ז.

הנוק' הכוללת מקבלת מוחין בשוה עם הז"א

ונמצא לפי המבואר, דבאמת הנוק' הכוללת מקבלת לעולם בכל המשכת מוחין את בחינת המלכויות של המוחין, אלא שאין זה עולה בשם, ואין אנו מכוונים בהמשכה זו, כיון שאין זה נוגע לזיווג של אותה תפלה, וכל עיקר עסקנו בהמשכת מוחין לנוק' ובנינה, הוא בהנוק' המזדווגת באותה תפלה, שהיא הנוק' דעטרות יסודות, והיא הנוק' הגבוהת באחורי הז"א בא"ט ב"ח, והיא הנסרת בבאהבה, ואליה נמשכים אח"כ המוחין לכל המשך סדר העמידה, ומזדווגת עם יעקב מן החזה ולמטה בשם שלום. ומהאי טעמא לא מצינו כוונה בתפלה להמשיך המלכויות לנוק' הכוללת, הגם דבאמת נמשך לה לעולם בחי' המלכויות אחר כל בחינה של מוחין הנמשכים לז"א כמשנ"ת (ה), ורק בהגיע קדושת כתר דמוסף שבת, אשר אז נשלמו המוחין דחיה ונעשית ראויה לזיווג פז"פ עם הז"א, אז מכוונים להגדילה בבת אחת בקדושת כתר כמשנ"ת, ומזדווגת עם הז"א, ואח"כ במנחת שבת אשר ז"א עולה לבדו לו"ק דדיקנא בלחש ובחזרה, שוב אין אנו עסוקים בנוק' הכוללת אלא בעטרות יסודות דו"ק דמ"ה ודב"ן לאותה בחינה של התפלה, והזיווג דשם שלום הוא יעו"ר הקטנים של אותה תפלה, והטעם הוא כיון שאין לנו עליה גמורה דדיקנא של קומת הז"א עם כל קומת הנוק' כמו בשבועות דמוסף, לכך אין בבחינה זו זיווג זו"ן הגדולים אלא יעו"ר הקטנים שנתקנו באותם מוחין הפרטיים של אותה תפלה.

י.

המשכת המוחין לנוק' בעומר הוא לנוק' הכוללת

ומעתה נבוא לפי"ז לבאר כוונת המשכת המוחין לנוק' בימי העומר, ונראה דע"ה לפרש דבאמת הנוק' שממשיכים לה מוחין בכל ימי העומר ווליל שבועות, היא הנוק' הכוללת שהיא מלכות דמ"ה ודב"ן, ואינה הנוק' דעטרות יסודות, ומהאי טעמא אין לורך להמתין עד גמר כניסת המוחין בז"א ולבנות אותה באלפ"א בית"א דא"ט ב"ח, כיון שענין זה הוא רק בנוק' הפרטית דעטרות יסודות כמשנ"ת, משא"כ הנוק' הכוללת הרי מקבלת לעולם

ה. עי' היעבז בהקדמת רחב"נ דף ח' ע"ב ד"ה וכן נוק' הכוללת וכו', ועי' שמן ששון צביאור הקדמת רחב"נ הנדפס בסוף ספר ע"ח דף מ"ד ע"א בדפי הספר ד"ה אך קשה, ועי' היעבז בספר באתי לגני ח"ג עמוד מ"ח עור ב' ובמה שז"יין שם כו"כ מקורות ליסוד זה, ועי' להלן הרחבת ביאור בכל הענין בע"ה.

מוחין שהם בחי' המלכויות של המ"ה והב"ן, בד בבד עם המוחין הגמשיכים לז"א, לעולם הו"ק דמ"ה ודב"ן נמשכים לז"א, והמלכויות דמ"ה ודב"ן נמשכים ממנו לנוק' הכוללת כמשנ"ת, ובאמת נוק' זו היא הנוק' המזדווגת עם הז"א אח"כ בקדושת כתר דמוסף חג השבועות, ובזה מיושב קושיית השד"ה הנ"ל ומבואר היטב איך אפשר בכל בחי' המשכת מוחין לז"א, להמשיך ממנו מיד בחי' מספר המוחין להנוק' כמשנ"ת.

ואם תאמר מאי שנא כאן בימי העומר שאנו ממשיכין המוחין בכל פרט ופרט להנוק' הכוללת, והרי לעולם לא סידר לנו מרן הרש"ט זי"ע המשכת מוחין בפרטות לנוק' הכוללת, אלא לנוק' דעטרות יסודות כפי כל סדרי התפלות וכמשנ"ת לעיל, ולמה ילאו המוחין דספירת העומר מן הכלל, ומכוונים בהם בפרטות להמשיך כל בחינת מוחין גם להנוק' הכוללת, הגם שאינה מזדווגת עם הז"א הכולל אלא בקדושת כתר דמוסף דחג השבועות.

יא.

במה תמיהות בענין סדר המשכת המוחין בעומר ובשבועות

ובד"י להשיב על זה ולבאר היטב סוד כוונה זו של המשכת המוחין לנוק' הכוללת בימי הספירה, כריך להקדים יסוד גדול בהבנת כל ענין המשכת המוחין בימי הספירה וכלל שבועות ובתפלות דחג השבועות, והוא דלכאורה ל"ב בכל ענין המשכת המוחין אלו דימי העומר, איך אנו ממשיכין מוחין בכל שבוע ושבוע באותו מח הנתקן באותו שבוע, כל בחינות המוחין דקטנות וגדלות ראשון ושני, כפי הסדר הידוע בכל פרטי ימי כל שבוע, והרי בכל שבוע נתקנת ספירה אחת בלבד מז' ספירות דחב"ד חגת"ס, ואיך אפשר לתקן אותה בכל בחי' המוחין בין דיססו"ת ובין דאו"א עילאין, והרי לעולם כריך לגמור כל בחינות המוחין דיססו"ת שהוא פראוף הגשמה הכללי של ז"א, קודם שיעלה עוד לקבל פראוף החיה מאו"א עילאין, שהם המוחין דקטנות וגדלות שני, ואיך אפשר בספירה אחת ובמח אחד וקו אחד לעלות ולתקן בבת אחת בשבוע אחד כל פרטי המוחין עד השלמת גדלות שני לאותה בחינה, קודם שנתקנו בחי' המוחין דגדלות ראשון דשאר ספירות.

ועוד ל"ב דאף אם נאמר דאין זה כל כך קושי כיון דכל ספירה וספירה הנתקנת בכל שבוע היא כפראוף שלם בפני עצמו הגדון לעצמו, ויכולים לתקן בו כל פרטי המוחין אף קודם שתיקנו שאר פראופים, אכתי תקשי מהא דכל בחי' המוחין דימי העומר הם רק מוחין דאחור, והמוחין דפנים כולם באים רק בשבועות ביום על יד התפלות, ול"ע איך אפשר בכלל להמשיך המוחין דאחור דפראוף החיה קודם שנמשכו המוחין דפנים דפראוף הגשמה, וכמו כן איך אפשר להמשיך המוחין דאחור דפראוף היחידה כליל שבועות, קודם שנמשכו המוחין דפנים דפראוף החיה, והרי לעולם כריך לגמור מדרגה אחת שלמה באחור ובפנים, ורק אח"כ לעלות למדרגה היותר עליונה, דהיינו לפראוף שעליו, ואיך נתקנים בימים אלו כל ג' פראופי גשמה וחיה ויחידה באחור שלהם בלבד, ושזו ביום שבועות נמשכים בבת אחת על ידי התפלות של היום כל בחינות המוחין דפנים של כל הג' פראופים דנח"י הכוללים.

ועל דרך זה ל"ב לפי דרך הרש"ש דפירש לכל המשכת המוחין דעומר וליל שבועות עד הטבילה הם רק מוחין ל"ב לכלם, לכל הג' פרופים הכוללים דנשמה וחיה ויחידה, ורק בטבילה האשמורת דשבועות נמשכים צבת אחת כל פרטי הכתרים הפרטיים שע"ג הא' לכלם, ואחריהם המוחין מקיפים ל"ב לכלם, וכל זה ל"ב איך ממשיכים הא' לכלם דפראוף החיה קודם שנגמרו להמשך הכתר שע"ג הא' דפראוף הנשמה, וכן הל"ב דפראוף הנשמה, ועד"ז ל"ב איך נמשכים הא' לכלם דפראוף היחידה קודם שנגמרו להמשך הכתר והל"ב דפראוף החיה.

יב.

כל המוחין דעומר ודישבועות נחשבים במדרגה אחת

והנה יישוב דבר זה כתב לנו מרן הרש"ש זי"ע בשורה אחת קצרה צנה"ש (דף ל"ז ע"א) וז"ל: ואין תימא איך נמשכים מוחין לאחר דבחינות עליונות קודם שתתלם בחינה התחתונה בפנים, כי כן הוא הסדר האמיתי, שכיון שאנו צריכים להמשיך כל הבחינות שנכנסו בלי פסח אחר ופנים, הרי הם מדריגה אחת שצריך להמשיך בתחילה בחינת האחר ואח"כ בחינת הפנים כנודע, וכנזכר בפ"ח משער המוחין ובסוף פ"ד משער הכלם ובכמה מקומות, עכ"ל. וביאור הדבר נראה, כמו שכתבנו לעיל לכל ימי העומר ושבועות נחשב כבחינה אחת וכתפלה אחת ארוכה שכוללת תיקון ז' בל"ג פרופי נשמה חיה ויחידה, אשר גמר תפלה זו הוא ביחוד ז' הכוללים שבקדושת כתר דמוסף דשבועות, אשר אז נגדלו ז' בל"ג קומת האילות בשלימות כל מדריגות המוחין דנח"י הכוללים, וכיון שכל סדר זה נחשב כבחינה אחת, לכך מתקנים קודם את כל האחר הכללי של כל ג' פרופי הנח"י, ושוב מתקנים את כל הפנים הכללי של כל ג' פרופי הנח"י.

ובזה יתיישב איך אפשר להמשיך בכל שבוע בחי' מח אחד בלבד בכל פרטי המדרגות דגדלות ראשון ודגדלות שני' קודם שנגמרו כל בחינות המוחין דגדלות ראשון דיסוד"ת של כל הספירות וכמשה"ק לעיל, והיישוב הוא, דכיון דאנו מעריכין עתה בתיקון ז' אל הכוללים [דאבי"ע דחסד דפראוף הזמנים], את כל הג' פרופי נח"י כמדריגה אחת גדולה, אפשר לתקן ולהמשיך בכל ספירה וספירה את כל פרטי המוחין שבמדריגה זו, דכולם נעשים כקו אחד כללי של מוחין של פראוף אחד בלבד, וכמו שבכל המשכת מוחין דפראוף פרטי אפשר להמשיך המוחין בדרך קוין, דהיינו חח"ן תחילה ואח"כ בג"ה ואח"כ דת"י, ואין צורך לגמור כל הגה"י דימין שמאל ואמצע, ורק אח"כ לעלות ולתקן החג"ה, ואח"כ הצד"ד, דכיון שהוא פראוף אחד אפשר לתקן דקוין דהיינו בתחילה כל קו ימין שהוא חח"ן, ואח"כ כל קו שמאל שהוא בג"ה, ואח"כ כל קו אמצעי שהוא דת"י. כמו כן בכללות, כאשר נחשבים כל הנח"י הכוללים כפראוף אחד, אפשר לתקן קודם מח החכמה של כל הנח"י, והוא כעין חח"ן לכללות הנח"י, ואח"כ מח בינה של כל הנח"י שהוא כעין בג"ה של כל הנח"י, ואח"כ מח הדעת לכללות שהוא כעין דת"י וכו', ומהאי טעמא יכולים

לתקן בכל שבוע בספירה קו שלם של ז' פרופים הכוללים הנשמה וחיה, ובשבוע הב' עוד קו שלם של ז' הפרופים וכו', ואמנם בימי הספירה אין מתקנים אלא ז' פרופי הנשמה והחיה, וכליל שבועות משלימים גם את היחידה, אך בכל אופן כל הג' פרופי נח"י נחשבים כמדרגה אחת.

ולפי"ז מבואר נמי איך ממשיכים בתחילה כל בחינות האחר של כל ג' פרופי נח"י הכוללים בעומר וכליל שבועות, ורק אח"כ בשבועות ביום ממשיכים את כל המוחין לפני, והיינו טעמא, כיון שהכל כמדרגה אחת, לריך בתחילה להשלים את כל בחינות האחר זה אחר זה, ורק אח"כ להמשיך את הפנים. וכמו כן יבואר לפי"ז איך ממשיכים את כל בחינות הא' לכלם דכל המדרגות, קודם שממשיכים הכתרים והל"מ של המדרגות היותר נמוכות. והיינו טעמא, כיון שהכל כמדרגה אחת כוללת, שייך לתקן את כל האדיקים שלה תחילה, ואח"כ להמשיך את כל הכתרים והל"מ כאחד בטבילת האשמורת, ודוק היטב.

יג.

הטעם דהמוחין הנמשכים לנוק' בעומר הם לנוק' הכוללת

והנה אחר הקדמה זו יש ליישב צעה"י למה אנו מכוונים המשכת המוחין לנוק' בעומר שהיא לנוק' הכוללת שהיא מלכות דמ"ה ומלכות דז"ן כמשנ"ת, וי"ל דכיון שכל כוונות ימי העומר ושבועות הם כתפלה אחת ארוכה, אשר גמר תפלה זו היא בקדושת כתר דמוסף, אשר אז נעשה זיווג זו"ן הכוללים שהוא זיווג ישראל ורחל הגדולה דהיינו מלכות דמ"ה ודז"ן, נמצא שמתחילת העומר הנוק' של אותה תפלה ארוכה היא הנוק' הכוללת דווקא, ולכך מתקנים אותה בכל פרט ופרט עד שנגמרת להתקן במוסף לשבועות ועולה בקדושת כתר להזדווג עם הז"א הכולל. ואין זה כמו בעלמא בכל תפלה, שאין אנו מתעסקים כלל עם הנוק' הכוללת כיון שאין היא המזדווגת באותה תפלה, כמשנ"ת לעיל. דהכא שאני שמתחילה נחשב שאנו עסוקים בתפלה כזאת אשר הנוק' העתידה להזדווג באותה תפלה היא הנוק' הכוללת ולא הנוק' דעטרות היסודות כמשנ"ת, ומהאי טעמא אין צורך להמתין בתיקון הנוק' עד אחר גמר כניסת כל המוחין דז"א, כיון דהנוק' הכוללת הרי מקבלת מיד מכל בחי' מוחין הנמשכים לז"א את חלק המלכיות של המוחין וכמשנ"ת לעיל, ודוק היטב.

יד.

הנוק' הננסרת בתפלות דחג השבועות היא עטה"י

ואמנם נשאר לנו לבאר איזה בחי' נוק' היא הננסרת בכל תפלות דחג השבועות, ומזדווגת בשם שלום הפרטי שבכל תפלה ותפלה, ולכאורה הרי נוק' הפרטית הננסרת בכל תפלה אינה הנוק' הכוללת אלא הנוק' דעטרות היסודות, דהרי הזיווג הפרטי שבכל תפלה בשם שלום הוא זיווג יעו"ר בנה"י דז"א ולא זיווג זו"ן הגדולים [כן הוא פשטות הכוונה עכ"פ

בסידור המודפס ואכמ"ל, ועל כרחך צריך לפרש כן, דהרי הנוק' הכוללת אין לה סדר זה שנבנית באחורי הז"א אחצ"א וננסרת ממנו כפי סדר כוונת העמידה, אלא היא מלבישה על כל הז"א בפנים ובאחור בנה"י שלו ומקבלת כל בחינות המלכויות של המוחין מהז"א מיד בכל מוח הנמשך אליו, ולא בסדר של בנין אחצ"א וכו' וכמשנ"ת לעיל.

וצריך לפרש דבאמת בתיקון הפרטי של התפלות דשבעות ביום, הנסירה היא בנוק' דעטרות היסודות הפרטיים של אותה תפלה, אם בלחש דשחרית היינו עטרות היסודות דפרטוף הנשמה, ואם בחזרת שחרית עטרות היסודות דפרטוף החיה, ואם בלחש דמוסף עטרות היסודות דנר"ן דיחידה וכו', ואלה ממשיכין אח"כ המוחין דפנים בהמשך העמידה עד שים שלום, אשר שם היא מזדווגת עם יעקב מן החזה ולמטה דז"א כמו בכל עמידה לעולם, ואמנם צריך לדעת דבאמת כאשר נמשכים המוחין דפנים לז"א בכל תפלה נמשכים באותו עת גם מוחין לנוק' הכוללת שהוא בחי' המלכויות של המוחין, וכמשנ"ת לעיל דבכל מקום כך הוא, אלא שאין אנו מכוונים בזה אלא בתיקון הנוק' דעטרות היסודות, והטעם לזה צריך לומר דכיון שנתחלק תיקון המוחין דפנים דשבעות לכמה תפלות פרטיים, הרי בכל תפלה בפטרות שוב אנו צריכים לעסוק בעיקר בתיקון הנוק' הפרטית של אותה תפלה, אשר היא המזדווגת בגמר התפלה בשים שלום, ולכך כאן חוזר הדין להיות כבכל מקום שעיקר הכוונה בנוק' דעטרות היסודות של בחי' אותה תפלה, ולא בנוק' הכוללת, כי אין עתה בתפלה זו עת זיווגה וכמשנ"ת לעיל, ורק כאשר עסקנו בתיקון האחור דכללות בימי העומר וליל שבעות, אשר שם לא נתחלק התיקון לתפלות פרטיים כלל, אלא נחשב בתיקון אחד שלם וגדול של כל בחינות האח' הכללי, אשר בהמשך כנגדו הפנים הכללי נעשה הזיווג השלם של זו"ן הגדולים, ולכך לגבי זה נחשב שעיקר התיקון הוא בנוק' הכוללת שתזדווג בגמר המשכת מוחין אלו, ולכך מפרטים המשכת המוחין בכל פרט לנוק' הכוללת, ודו"ה.

טו.

המוחין דאחור נמשכים לנוק' דעטה"י אחר מבילת ליל שבועות

ומעתה צריך לבאר לפי זה היכן נמשכו המוחין דאחור הפרטיים אל הנוק' דעטרות היסודות של כל תפלה ותפלה דיום שבעות, והרי אין אנו מתחילים הכוונה בכל תפלה רק מבאהבה ואילך, ואימתי נתקנה הנוק' דעטרות היסודות אשר צריכה להצנות באחורי הז"א באלפ"א בית"א דא"ט ב"ח כידוע, ולזה צריך לומר דבאמת בענין זה אנו מודים לדברי השד"ה ז"ל דס"ל שיש לכוון בבנין הנוק' בא"ט ב"ח בליל שבעות אחר הטבילה שהוא אחר השלמת הכתרים והל"מ דז"א, שאז זמן בנין הנוק' באחוריו כמו בעמידה אחר קונה הכל וכמשנ"ת לעיל, וז"ל דמלבד המשכת כל המוחין לנוק' הכוללת בכל ימי הספירה וליל שבעות, צריך גם לכוון לתקן הנוק' הפרטית דעטרות היסודות דכל בחינה אחר הטבילה, ובה אחי שפיר, לנוק' זו דעטרות היסודות היא הננסרת אח"כ בבאהבה של כל העמידות דשבעות ביום, ומזדווגת זיווג פרטי של אותה תפלה בשים שלום עם יעקב בפני הז"א מן החזה ולמטה,

ורק בקדושת כתר הזיווג הוא עם הנוק' הכוללת אשר גם היא קבלה כל המוחין דפנים בכל פרטי התפלות ואף שלא כיוונו להמשיך לה להדיא וכמשנ"ת, ואז היא נגדלת בבת אחת בג' דילוגים דקדוש ובתיבת איה מקום כבודו, ועומדת פכ"פ כנגד כללות כל הז"א לאורך כל ג' פרטופי הנח"י הכוללים שהוא בכל קומת האצילות, ואז נעשה זיווגא שלים דזו"ן הכוללים בשמע ישראל.

טז.

בסעודת שבועות כל המוחין הם לנוק' הכוללת בלבד

והנה כל זה הוא בסדר תיקון הפנימיות הנתקן על ידי התפלות, אבל בסדר תיקון החיצוניות הנתקן על ידי הסעודה ליום שבועות, כיון דאין שם סדר פרטי של תפלות, ונמשכים כל בחינות המוחין דפנים בבת אחת לכל ג' פרטופי נח"י הכוללים, שם אין צריכים לכוון כלל בתיקוני הנוק' דעטרות היסודות, אלא נמשכים כאחד כל המוחין דפנים לז"א הכולל וממנו לנוק' הכוללת, ועי"כ נגדלת כשיעור כל קומתו ומזווגות עמו בבחי' חיצוניות העולמות. וז"ל להנוק' דעטרות היסודות נכללת עם בחי' המשכת המוחין דזו"ן הגדולים ואין מקום לפרט תיקונה כאשר עוסקים בבנין זו"ן הגדולים, דאז אין נחשבת כלל כפרטוף בפני עצמו, ופשוט.

יז.

הרחבת ביאור יסוד הרש"ש בענין ב' בחינות שבנוק'

ועתה נבוא בע"ה לבאר יותר עיקר יסוד מרן הרש"ש ז"ל בענין ב' בחי' של הנוק', ואיך סדר תיקונם בכל שבוע בימות החול ובשבת. להנה כבר נתבאר לעיל יסוד דברי הרש"ש (ברחוקה"ג דף ז' ע"ד) להנוק' הנתקנת בימות החול אינה הנוק' הכוללת שהיא המלך השביעי מלכות דמ"ה ומלכות דב"ן, אלא היא בחי' עטרות יסודות דו"ק דמ"ה ודו"ק דב"ן. וביאור דבריו הוא על פי מש"כ בהגהת השמ"ש בע"ח (שער העקודים פ"ב דף כ"ה ע"ג) דמבואר שם בדברי הרב דאין זיווג זו"ן פנים בפנים רק כאשר מקבלים מוחין דחיה שהם מוחין דאז"א עילאין, וכתב שם הרש"ש ז"ל דמהאי טעמא בימות החול שאין ז"א מקבל רק מוחין דיסודות בלבד, לא יכול להיות זיווג זו"ן הגדולים, ולכך הזיווג הוא יעו"ר, אשר בערכם נחשבים המוחין דנשמה דז"א כמוחין דחיה, ויכול להיות ביניהם זיווג פכ"פ, ורק בשבת כאשר מקבל ז"א עצמו מוחין דאז"א עילאין נעשה זיווג דזו"ן הגדולים, והוא בשבת בקדושת כתר שהוא אחר גמר כניסת כל המוחין דחיה עד כתר דאז"א עילאין.

והנה לכאורה צ"ב טובא כל עיקר יסוד דברי הרש"ש שם, מדוע נחשבין המוחין שמקבלין עטרות היסודות מהז"א כמוחין דחיה, ואם מפני שהם פרטוף יותר תחתון מן הז"א, הרי הנוק' הכוללת היא ג"כ פרטוף יותר תחתון ולמה לגבי דידה אין נחשבין מוחין אלו למוחין

דחיה, וע"כ הביאור בזה משום שלעולם נמשך מוחין דנשמה לכל פרצוף ופרצוף מן העליון לתחתון ויבואר יותר להלן בסמוך], וא"כ מאי שנא הנוק' לעטרות היסודות שלגבי דידה נחשב המוחין דנשמה כמוחין דחיה.

וברי' לבוא לביאור הענין נקדים תחילה לבאר יותר עיקר היסוד שנתבאר לעיל בענין הנוק' הכוללת שמקבלת מוחין לעולם בשוה עם הז"א, דהנה מבואר בדברי הרש"ש הנ"ל דכל המשכת המוחין לנוק' בימות החול שמאלנו בכוונות ובסידור הרש"ש, אינו להנוק' הכוללת שהיא מלך השביעי אלא לעטרות היסודות, ולכאורה ז"כ א"כ בשכת שממשיכים המוחין לנוק' הכוללת, הרי כל התחלת המשכת המוחין מליל שבת הוא רק ממדרגת ל' לכלס דישסו"ת כידוע בכוונות, ומשום דה"ל לכלס דישסו"ת כבר נמשך הימות החול, ולכאורה הרי הנוק' הכוללת טרם קיבלה כלל מוחין, ומתי תקבל המוחין לז' לכלס דישסו"ת.

יה.

הנוק' הכוללת מקבלת חלקה בכל המשכת מוחין לז"א אף בימות החול

ובתב השמן ששון (בע"ח שער כ"ג פ"ה דף ע"ט ע"ב ד"ה ברה) שצריך לומר דבאמת כשנמשכין המוחין לז' לכלס דישסו"ת בימות החול, נמשכים הם גם לנוק' הכוללת, ונכלל המשכה זו עם המשכת המוחין ליעו"ר שהם העטרות יסודות, ולא הוצרכו לכפול ההמשכה כי נכללים שתי ההמשכות כאחד יעו"ר ש"היטב, וכך הביא מדברי התורת חכם (דף קכ"ב סוף ע"א) עי"ש, וע"ע שערי רחמים (ח"ב תשובה ל"ז). וע"ע תו"ח דף קי"ב ע"ב ודף קי"ד ע"ב). ולכאורה אכתי צריך תוספת ביאור איך נמשכים המוחין לשני בחינות הנוק', ולמה אין עסקנו כלל בהמשכת המוחין לנוק' הכוללת, ואין המשכה זו עולה בשם בסדר הכוונות שבימות החול, ועי' להלן. ונע"י בספר אדק ושלום סימן י"ב שכתב בזה חידוש נחמד לבאר מתי מקבלת הנוק' הכוללת מוחין בכל יום בימות החול, וענ"ש בסי' י"ז ואכמ"ל. ובאמת גם בתפלות דשבת ז"ב, דהרי הנוק' הפרטית שצכל תפלה היא ג"כ עטרות היסודות ולא הנוק' הכוללת, ודהרי כל הזיווגים הפרטיים שבתפלות הם רק יעו"ר מן החזה ולמטה, (כדמבואר בסידור המודפס) אשר בחינה זו היא עטרות היסודות כדברי הרש"ש, ורק בקדושת כתר נגדלת הנוק' הכוללת ומזדווגת עם הז"א, ולכאורה ז"כ היכן מאלנו שקיבלה כל מדרגות המוחין, וע"כ לעולם מכל בחינת מוחין הנמשכים לז"א, נמשכים באותו זמן גם לנוק' הכוללת כמשנ"ת, וא"כ למה אין מכוונים כלל להמשיך לה מוחין אלו.

יב.

הברח שכל המשכת מוחין נמשך גם לנוק' הכוללת

והנה עיקר יסוד זה דלעולם הנוק' הכוללת מקבלת חלקה בכל המשכת מוחין, יס להוכיח כן בפשיטות, דהנה כל בחינת המשכת מוחין לעולם הרי הם בחי' י' ספירות דמ"ה

החדש עם י' ספירות דב"ן, אשר מתחלקים לכל פרופי האלילות אשר נבנים כל אחד מחלקי המ"ה והב"ן הראויים לו, כידוע בע"ח וכמו שביאר באריכות הרש"ש ברח"ל דף ז' ע"ב – ע"ד, וכן הוא בסידור הרש"ש בכל מקום כידוע. והנה חלק הו"ק דמ"ה ודב"ן של המוחין נעשה מהם ז"א הכולל, וחלקי עטירות היסודות שלהם נעשה מהם פרופי יעקב ורחל דימות החול כנ"ל, ואמנם חלק המלכות דמ"ה ודב"ן של אותם מוחין, הרי אינה שייכת לז"א, ובע"כ צריכה להמשך אל הנוק' הכוללת, דהרי בכל המשכת מוחין דימות החול נמשכים כל י' ספירות דמ"ה ודב"ן, ולכך פשיטא שכל עת נמשכים חלקי המלכויות של המוחין אל הנוק' הכוללת, ועכ"ל דביחד עם המשכת המוחין לנוק' דעטה"י, נמשכים גם המוחין להנוק' הכוללת, אלא שאינם עולים בשם, והטעם הוא משום דכיון דימות החול אין הזיווג עם הנוק' הכוללת כיון דאין נמשכים המוחין דחיה וכו"ל, לכך אין כל עיקר עסקנו בה אלא בעטירות היסודות, ואמנם בודאי נמשך גם אליה המוחין הראויים לה וכפי כל משנ"ת, ודו"ה.

ועי' שמן ששון (ע"ח שער י"ד פ"ה אות ה' דף מ"ב ע"א), שכתב על דרך זה להוכיח דנמשכים המוחין גם למלך השביעי, דהרי בצירורי הרפ"ח ביאר הרש"ש (עי' נה"ש, וכדמפורש בסידור בכ"מ) דצירורי ע"ב דע"ב דס"ג ודמ"ה הם הצירורים של השפה מלכים שהם צירורי הז"א, וצירורי ע"ב דב"ן הם הצירורים של המלך השביעי שזהו הנוק' הכוללת, והרי בכל המשכת מוחין מצדיקין כל בחינות הרפ"ח, וע"כ שממשיכין בכל עת גם המוחין של המלך השביעי, דהרי מהרפ"ח דע"ב דב"ן נעשים המוחין לנוק' הכוללת וכמשנ"ת, עי"ש. (ו)

ו. והנה יש להוסיף בזה סוד עמוק, דהרי צירורי העי"ב דב"ן ה"ם הוי"ה פשוטה צריצוע העולה עי"ב [וה"ם מדרגה צ' שהיא ד' ממדרגות המוחין כלשון הרש"ש ואכמ"ל], וכתב מהרמ"ש ז"ל בהגהות לספר אור"ח אות קי"פ וז"ל: נלעדי"נ לפי כי נפלו משם צ"ן שהוא מלכות בחינה צ' שהיא הוי"ה צריצוע גי' ע"ב, ונודע שצבלי המלכות אחזו זה הקל"י יותר מכל הוי"ק שירדה יותר ממדרגה תחתונה מכולם, ולכן עיקר הגאולה תלויה בכלי שלה, דהיינו צעת שישתלם הצירור מהכלי שלה, אז יבוא הגאולה, ובזה יוצן מש"כ בספר הזוהר (פנחס צרע"מ דף רי"ט) וז"ל: כד איתעבר שקר בעלמא דציה אומאח מלחמה לה' בעמלק, יתער בעלמא שיר פשוט וכפול ומשולש ומרובע דאיהו סליק אתון דיליה י, י"ה, יו"ה, יו"ה. בהוא זימנא ובכן לדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים צרנה יגילו וכו'. אי"כ נראה מכאן בפירוש דזה תלוי בזה, צעת שימחה זכר עמלק, אז יעלה שם הוי"ה שעולה עי"ב כמנין רי"ת מלחמה ליהוי"ה בעמלק, שזה השם יעשה בהם נקמה, וגם הנה"י שיש בהם שם י"ה בכל אחד, יעלה גי"כ במלחמת עמלק, כמו שכתוב כי יד על כס י"ה, ואם יעלו התחתונים כ"ש שעלו העליונים שהם חג"ת, ואז בלע המות לנצח, עכ"ל.

ב.

שורש הנוק' הכוללת הוא בעטרת היסוד דז"א

ועתה נבוא לבאר מהו בחינת עטרת היסוד דז"א, ואיך מתקשרת עם בחי' פרלוף הנוק' הכוללת. והענין הוא כפי מה שנוכיח להלן בס"ד לשורש בחי' כתר לנוק' גנוז בעטרת

והנה בשעה"כ (דרוש י' מדרושי הלילה) כתב בכוונת צידך אפקיד רוחי פדית אותי הוי"ה וגו', לכיון בהוי"ה זו זכ"ל: ובחינות הוי"ה אל-אמת תכין כונות אלו: הוי"ה הוא כזה י' י"ה יה"ו יהו"ה, ותכין בד' אותיות אחרונות שהם ממולאות בהי"ן, והם בגימטריא צ"ן, גם תכין כי י' באילנות, י"ה בצריאה, יה"ו ציזירה, והי"ה בעשיה, ולכן הוא צמילוי ההי"ן כזכר, עכ"ל. וע"י בתורת חכם (דף נ' סע"א) וז"ל: כתב בספר הגלגולים וז"ל: נודע כי האילנות נמשך עד סוף העשיה, ומתלבש תוך הצריאה שגם היא מתפשטת עד שם, והצריאה מתלבשת ציזירה שגם היא מתלבשת עד שם, ונמצא כי בעשיה מתלבשים ד' עולמות אצ"ע זה בתוך זה, וציזירה ג' לצד זה האילנות צריאה יזירה, וצריאה צ' לצד זה האילנות צריאה, והאילנות אינו אלא אחד עכ"ל. ונראה כי זה סוד ההוי"ה צריצוע, כי היי"ד הוא סוד האילנות שהוא אחד לצד, והיי"ד ה"א הוא צריאה, ויה"ו הוא ציזירה, וההוי"ה שלימה הוא בעשיה ששם כל ד' עולמות אצ"ע. וכמ"ש בפסוק צידך אפקיד רוחי שבעשיה הוא הוי"ה דצ"ן שלימה, ולמה בעשיה הוא שלימה ולא עוד אלא שהוא צמילוי, הוא כמ"ש בשער ל"ה שער תיקון הירח פ"ה צענין הדעת לנוק' שהוא ד"ו דאלפ"א ביתא דא"ע צ"ח, שהאות השניה היא העיקרית והראשונה היא תוספת, הפך שאר הספירות, והוי"ו היא הה"ג של הדעת ונקודת הדעת הרי ששה, וא"ת והרי הגבורה אחד היא לריכה להגדיל, א"כ אינם נשארים כי אם ד' גבורות, ותירץ שהוא על דרך מ"ש אינו דומה רבים העושים את המלכה, לכן הם גורמים ההגדלה והם צמין, ע"ש. וכן בכאן שנתקצו כל אצ"ע גרמו שההוי"ה יהיה צמילוי, והנה זה האצ"ע שהם מלצושים זה לזה, הוא צין באילנות צין בצריאה צין ציזירה, שכלם כלולים מכלם, ואפילו זה שאמר שבעשיה היא קצרת הקומה, וכמ"ש בשער האילנות פ"א עשיה הוא באיכות היא קצרת הקומה, אבל צמנות אפילו העשיה התחתונה היא גדולה כמו האילנות ומלצושים אותה שוב בשורה כמ"ש במקום אחר, עכ"ל.

וציבור הענין בקיצור הוא דאע"ג דעשיה הוא המקום הנמוך ביותר ומקום הפירוד הגמור, מ"מ יש בו מעלה גדולה כי בו מתגלה כל שם הוי"ה צריצועו, והיינו כל פרטי המדרגות בסוד מרובים העושים את המלכה, כי אדרבה כיון שהוא מקום היותר הסתר ויותר פירוד מתגלים בו פרטי כל המדרגות, ואף דהשתא הוי חיסרון והסתר שזכו קליפת עמלק המסתיר מאד את האמונה, מ"מ כאשר יהיה מלחמה לה' בעמלק ותתגלה שלימות האמונה בסוד עליית כלי המלכות שהוא ריצוע הוי"ה פשוטה כמשמ"ת, אז יתעלה הכל בסוד שיר פשוט כפול משולש ומרובע, ויתקדש שם שמים ביותר כאשר יעלו כל פרטי ריבוי המדרגות שנתפרעו על ידי השתלשלות העולמות, ויחזור הכל למקורו באילנות בסוד מעלת התשובה במקום שצ"ע עומדים

היסוד דז"א, ולכך כאשר נתקן עטרת היסוד דז"א ממילא נמשך מזה גם תיקון לנוק' הכוללת, כי שורש פרטוף הנוק' שהוא בחי' הכתר לידה, מושרש בעטה"י כמו שנבאר בע"ה, וזויתר יס לבאר להנה מקום עטה"י דז"א כאשר נעשית פרטוף בפני עצמו בבחי' יעקב ורחל כדברי הרש"ש, הרי היא מלבישה על נה"י דז"א עד החזה, כמו שמסודר כל כוונת התפלה בסידור, שהנוק' בימות החול שהיא עטה"י דינה ככל בחי' הנוק' לעולם שמקומה מהחזה ולמטה דז"א ומלצט על הנה"י שלו, והנה מקום זה להנה"י הרי הוא ממש אותו מקום שמלצט הנוק' הכוללת שהיא המלך השביעי, ונמצא שמלבישים ממש באותו מקום זה על גבי זה, דהיינו עטה"י תחילה כי היא הבחינה היותר קרובה אל הז"א, ועליה מלצט הנוק' הכוללת באותו מקום ממש, ומוכן לפי"ז היטב דכאשר ממשיכים מוחין בימות החול לנוק' דעטה"י, ממילא נמשך גם המוחין לנוק' הכוללת, דהרי שורשה בעטה"י וגם כל בחינתה מלצט על עטה"י ממש כמשנ"ת.

ועתה נבאר עיקר יסוד הדבר ונוכיח בע"ה בכו"כ הוכחות ענין זה דעטה"י דהז"א הוא באמת שורש הנוק' ובחי' הכתר דהנוק'. והענין הוא דבאמת הז"א עצמו נקרא רק בן ט' ספירות והנוק' היא הספירה העשירית לילה, וכמ"ס בע"ח (שער כ"ז פ"א, וכ"כ בשער ל' פ"ג ובכ"מ) וז"ל: ז"א אין בו רק ט' ספירות והעשירית היא נוקבא, אמנם הניחה שרשה בו והיא עטרה שבו כי משם נאחזת, אך העטרה היא מכלל היסוד עצמו כנודע כי כל ספירה נחלקת לג' פרקין ועטרה היא פרק ג' של היסוד, נמצא כי הספירה עשירית היא פרטוף נוקבא דז"א והוא אינו רק ט' ספירות, והיא נשרשת ונאחזת בסוף היסוד שהוא בפ"ג שבו הנקרא עטרה, עכ"ל.

אין לדיקים גמורים יכולים לעמוד, כי הצע"ת מגלים בבחינה זו יותר אלקותו ית"ש כאשר מעלים כל המדרגות הנמוכות, ועי' ליקו"מ תורה מ"ט ובחיניא תורה ח' ואכמ"ל ונתבאר במקו"א. ולפי זה תצין היטב הסוד שנתבאר שבימות החול אין היחוד אלא בעטרת היסודות דו"ק דמ"ה ודצ"ן שהם חלקים מבחינת הז"א אשר נעשים מצירורי ע"צ ס"ג מ"ה דמלכים, אבל הנוק' הכוללת היא הנעשית מצירורי ע"צ דצ"ן שה"ם ריבוע הו"ה פשוטה כמשנ"ת, ומבואר היטב שבימות החול אין נתקן בחינה זו בשלמות כי מתברר רק בחי' מוחין דישסו"ת שהוא רק בחי' נשמה ואין בכחם להעלות את המלכות פצ"פ עם הז"א כמשנ"ת, אבל בשבת כאשר מצררים המוחין דאח"א עילאין אז נתקן כלי המלכות בסוד ריבוע הו"ה פשוטה ויכולה להתגדל כראוי ולהתייחד עם הז"א. ויסוד הדברים הוא דשורש ריבוע הו"ה זו הוא יסוד האמונה, והוא ההו"ה שבעולם העשיה אשר זה מקום ההסתר הגדול וקל"י עמלק המכחישה האמונה, ורק בשבת יכולים לזרר היטב האמונה ולבנות את הנוק' הכוללת מכח ריבוע הו"ה זו, והבן היטב וא"א להאריך כאן יותר. ועי' בהיכל הצרכה על פסוק יען לא האמנתם צי להקדישני וגו' (חוקת פ"כ פ"י), ועי' שערי העבודה שער שני פט"ז.

ויסוד הדבר להכתר דנוק' שרשו בעטה"י ז"א יס' להוכיח עפ"י המצואר בדברי הרב בע"ח דשורש המלכות בעולם הנקודים יאלה בבחי' נקודה אחת בלבד שהיא נקודת הכתר לידה, ושורש נקודה זו היתה בעטרת היסוד דז"א, וכמ"ס בע"ח בכ"מ, ועי' בשער ל"ד (פ"ב כלל ט' דף מ"ו סוף ע"ב) שכתב בזה"ל: באופן כי הז"א היה אז ו' נקודות כמנין ו' של הוי"ה וכו', ואז הנקודה של נקבה היתה בסוף היסוד דז"א בסוד העטרה עצמה ליסוד בחי' נקודה ז' אליו עטרה בראש לדיק שהוא היסוד, וכבר בארנו לעיל כי זה הנקודה היתה בחי' כתר שבה, וע"כ נקרא עטרה, כי כתר ועטרה הכל הבנה אחת, כי עטרה לשון סובב כמו עוטרים את דוד ואנשיו, וכתר מלשון רשע מכתיר את האדיק ומלשון כותרת, כי הכתר מקיף את הד' מוחין בסוד גולגלתא, וכן עטרה מקפת ראש היסוד בסוד ועטרותיהן בראשיהן של לדיקים, נמצא כי עטרת היסוד היא עצמה נקודה (דנוקבא) (המלבב) ממס בבחי' הכתר שבה כנ"ל, עכ"ל.

ועוד יס' להוכיח יסוד הנ"ל עפ"י המצואר בע"ח בסוד עיבור ז"א, להנוק' בזמן העיבור מלבישה על עטה"י ז"א, וסם היא נקודה אחת בסוד פסיעה לבר אשר זהו שורשה, וסם מקומה כאשר נולד ז"א עד אשר נגדלת מנקודה ל' ספירות כידוע. והטעם שבעיבור היא בעטה"י, הוא מאותו טעם עצמו שקודם העיבור בעולם התווה היתה בחי' נקודה בעטה"י, וכמצואר כל זה בע"ח שער תיקון הנוק' (שער ל"ד פ"ד מ"ב) בביאור ד' מדרגות הנוק' וזה לשונו שם: בחינה א' הגה תחלה קודם התיקון היה ז"א בסוד ו' נקודות נפרדות זו מזו, והיה נקרא רה"ר כנזכר במקומו, ונקרא ו' של הוי"ה כמנין ו' נקודות שהיה אז בו, ואז היתה המלכות ג"כ נקודה אחת שביעית אליו, והיתה למטה מיסוד של ז"א בבחי' עטרה שבו, ולכן לא נמצא אז עדיין נקבה אל הזכר, והגה אז שיעור מדתה העטרה שביסוד שהיא שלישיית מדת היסוד, אשר זה סוד "וכל בשליש עפר הארץ", כי מדת הארץ שהיא מלכות היתה כמדת העטרה הנקרא שליט מדת היסוד, ואז נקראת עטרה. בחינה ב' היתה בזמן העיבור ראשון של ז"א בתוך הבינה, ואז נתוסף תיקון ז"א, כי ו' נקודותיו שהיו נפרדין תחלה קודם התיקון, עתה נכללין ג' ג' ג', כי נה"י הלבישו לחג"ת, ונמצא חסד תוך נחם, וגבורה תוך הוד, ות"ת תוך יסוד. והגה נקודת המלכות שהיתה תחלה תחת היסוד כנ"ל, גם היא עלתה שם עם היסוד, וכאשר עלה היסוד וכלל את הת"ת בתוכו והלבישו, לא היה מקום למלכות לכלול בו, ולא היה לה בן זוג. וכמו שהעיבור ההוא היה לאורך תיקון ז"א, ג"כ היה לאורך תיקונה, והיה באופן זה, כי גם הנקודה שלה עלתה והלבישה את היסוד וכו', נמצא כי נקודת המלכות הלבישה את היסוד בסוד עטרה, והיסוד הלביש את הת"ת, ואז היתה נקראת "פסיעה לבר", וז"ס (בזוה"ק פרשת בלק דף ק"ג) אשרנו ולא קרוב, כיון דהוי במעהא דאמא אושטי פסיעה לבר וכו', עכ"ל.

וע"ע אור"ח (שער העקודים רפ"ה) לאיתא שם בזה"ל: מ"כ אצל ביסוד כשהיא [המלכות] עולה שם משארת רשימו, וזאת היא בחינת העטרה ששארת שם תמיד ביסוד, עכ"ל. ומצואר בזה דשורש כל בחי' עטרת היסוד הוא מכח רשימו שהניחה שם המלכות, ומצואר היטב לפי

משנ"ת דעטה"י היא שורש המלכות עממה. ונראה זה שמעתי ממו"ר הג"ר משה שץ שליט"א.

(ז)

והנה מכל זה מבואר היטב משנ"ת דסוד הנוק' דעטרות היסודות הוא עממו שורש הנוק' הכוללת ובחי' הכתר דידה שהוא שורש כל הפרלוג כידוע, ומבואר היטב איך קשור ב' בחינות הנוק' דעטרות היסודות ודמלך השביעי, ואיך בשורש שניהם הם בחי' נוק' אחת, אלא שאופן תיקונה הוא בתחילה בבחי' שורשה שבעטה"י בלבד, עד שמתגדלת ונתקנת בבחי' פרלוג שלם של הנוק' בסוד מלך השביעי, וכפי כל משנ"ת, ולעולם נמשכים מוחין תמיד לב' הבחינות כאחד, כמשנ"ת.

ולפמשינ"ת יש לבאר ענין אחד הכריך עיון בסדר תיקוני פ"ד תעניות בימי השוכב"ם שסידר הרש"ש ז"ל בסידורו ה' פגמים ותיקוניהם, להנה מבואר שם דהפגם הרביעי הוא מחשבה באשה ופוגם בט' ראשונות לנוק', והפגם החמישי הוא מושך בערלתו ופוגם בזה במלכות לנוק', ולכאורה ל"ב דהרי הפגם החמישי הוא בעטרת היסוד של הזכר על ידי שמושך ערלתו, ולמה מקום הפגם זה הוא במלכות לנוק', אמנם לפי משנ"ת יש לפרש היטב, דכיון דשורש הנוק' הוא בעטה"י דז"א, ושם הוא בחי' כתר דידה כמשנ"ת, ולעולם התחלת המשכת המוחין לנוק' דהיינו כשנמשך אליה המוחין לבחי' המלכות שלה הרי זה נמשך תחילה בכלי הכתר דידה, וכמו שמצינו בכוונת מלך עוזר וכו', דבחינת "מלך" נכנס אור המלכות של המוחין לנוק' בכלי הכתר שלה, ואח"כ כשבאים שאר המוחין נדחית אור המלכות לשאר הספירות עד שמגיעה למקומה בכלי המלכות דידה, ולפי"ז יש לבאר דפגם משוך

ז. ועיי' ע"ח (שער הנקודות פ"ד) בענין מיתת ז' מלכים דהמלך השישי שהוא בחי' היסוד נקרא שאל מרחובות הנהר וכתב שם דשאל המלך היה מבחי' זו, וז"ל שם: וזה שאמר בשאל "והנה הוא נחצא אל הכלים" פירוש כאשר נשברו אלו המלכים כל האורות נסתלקו מתוכם ונשארו מאנין תבירין, ולא נשארו בהם רק בחי' רפ"ח נילונין, ואמנם בכלי של היסוד נשאר אור אחד זולת הרפ"ח נילונין, כדי להחיות את כלי המלכות דלת לה מגרמה כלום, וזה האור שנשאר שם בחינת שאל הנחצא אל הכלים שם בכלי היסוד מה שלא נשאר בכלי אחר. ולפי שהיה בעת השצירה ומיתה נקרא לשון מתחצא, כי מן הראוי היה שיסתלק גם הוא, ונשאר שם בהצבא, וסיבה זו היתה לאורך המלכות, לכן זכה שאל למלוכה, והבין זה, עכ"ל. ומבואר דסוד בחי' שאל הוא שאר המלכות שאלה ונמצאת במקום היסוד. ועיי' שער הכללים (פ"א דף ה' סע"ב) וז"ל: והנה כשהגיע האור אל היסוד באו צי' אורות, אחד שלו ואחד לתת אל המלכות, והחלק שלו להיותו גדול לא היה יכול לסובלו ונתבעל כמו האחרים, אבל חלק המלכות שקבל הוא, נשאר בו ולא נתבעל, וזה סוד בן ישי חי על האדמה, ולכן נקרא יסוד חי, וכשנתן אח"כ היסוד חלק המלכות לה וכו', עכ"ל. ומבואר דשורש אור המלכות נמצא ביסוד.

בערלה הוא במלכות דנוק' הגמסכת לכתר לידה, והטעם הוא כיון להכתר שלה מושרש בעטה"י ולכך התיקון שלו הוא במלכות דכתר ודו"ה.

כא.

עומק סוד ב' בחינות הנוק' שחידש הרש"ש ז"ל

והנה לפמסנ"ת נבוא בע"ה לבאר היטב עיקר יסוד החידוש של מרן הרש"ש ז"ל שחידש עוד בחי' של ב' פרלופים שהם עטרות היסודות דו"ק דמ"ה ודו"ק דב"ן מלבד המלכות דמ"ה ודב"ן שהיא בפשטות הנוק' בכל מקום, ולכאורה לריך ביאור טובא היאך הוסיף עוד ב' פרלופים חדשים שלא מצינו כלל להדיא בדברי רבינו האר"י ז"ל, ונכבד הקשה עליו הרב שמן זית זך בספרו סימן ל"א וכתב שהוסיף מדעתו ב' פרלופים ועשה י"ד פרלופים באצילות, ובדברי הרב לא נזכרו כי אם בחי' י"ב פרלופים, וע"ע שם בסימן כ"ט שהאריך להקשות על דבריו בדף ז' ע"ד הנז"ל בעיקר היסוד שכתב דהנוק' דימות החול היא בחי' עטרות היסודות וכו'. והנה יעויין בלשון הרש"ש (נה"ש דף ח' ע"א) שכשביאר סדר פרלופי האצילות על פי דרוש הדעת, לעתיק ונוק' וא"ל ונוק' הם חב"ד, ואו"א ויסודות חג"ת, וזו"ן ויעו"ר נה"י, וכתב בזה"ל: נלח והוד נקראו זו"ן הגדולים שהם ו"ק דמ"ה: וו"ק דב"ן, ויסוד נקרא יעקב ורחל, ואלו יעו"ר הם דגופא דז"א עצמו, כי היסוד הוא מכלל הו"ק, וגם המלכות דמ"ה וב"ן נקראת יעו"ר וכללותם נק' נר"ן דנפש, עכ"ל.

המבואר בדבריו שפירש כל מש"כ בדרוש הדעת ובכ"מ דיסוד נקרא יעו"ר היינו עטרות היסודות בלבד, כי הם בכלל בחינת דכורא שזהו ספירת היסוד שהוא בכלל הו"ק, והנוק' האמיתית שהיא מלכות דמ"ה ודב"ן היא באמת בחי' ספירת המלכות, אך מ"מ היא באותו דרגה ממשי של יעו"ר לעטרות היסודות, דהרי קרא לשני הבחינות כאחד נר"ן דנפש, ופי' נלח והוד הם נשמה ורוח דנפש ויסוד נפש דנפש, דהיינו דהיסוד שהוא בחי' נפש דנפש והוא בחי' יעו"ר לעטרות היסודות, כולל גם בחי' הנוק' הכוללת ושניהם נקראים נפש דנפש, ולכאורה ל"ב.

אמנם עומק הדבר בזה הוא דבאמת ב' בחי' הנוק' הם ענין אחד, אלא שבתחילה כאשר אין שלימות המוחין כמו דימות החול, אין ניתקנת כראוי הנוק' הכוללת רק בחי' שרשה שבעטרת היסוד, וכמסנ"ת לעיל דשם שורש הנוק' ושם בחי' כתר לידה, ובאמת היא עתה כלולה בבחינת הזכר שהוא היסוד שהוא חלק מהו"ק, וזה סוד בחי' שאול (ח)

ח. ובאמת זה כל ענין סוד משיח בן יוסף [כמשיח"ת להלן בע"ה], דלעולם בחי' מלוכה ובחי' משיח שייך רק במלכות ולא בזכר כי זו אין סוד מלוכה, אלא דקודם שנתקנת המלכות כראוי יש בחי' שאולה שה"ס שורש הנוק' שבעטה"י אשר אז נחשב כמי שיש בחי' מלוכה אף בזכר בסוד עטה"י, וזה כל ענין סוד משיח בן יוסף שהוא סוד עטה"י, והיינו דלעולם בחי' משיח

שהוא כאילו מדרגה שאולה הנחשבת כאילו שיש בחי' נוק' ממס אפילו שהיא רק עטרת היסוד של הזכר, ורק כאשר באים מוחין יותר גדולים ויכולה הנוק' הכוללת להתקן כראוי בכל ספירותיה, אז נכללים ב' בחי' הנוק' כאחד ונגדלת בכל אורך הז"א וראויה לזיווג שלם עם הז"א עצמו פז"פ, וזהו הנעשה בשבת קודש כאשר באים המוחין דאז"א עילאין כמשנ"ת.

כב.

הטעם דהמוחין דנוק' דעטה"י נחשבים כמוחין דחיה

והנה כפי כל מה שנתבאר בע"ה יבואר עתה היטב יסוד דברי הרש"ש בזה דהמוחין דנשמה הנמשכים לנוק' דעטה"י נחשבים אלה כמוחין דחיה, דהנה לפי משנ"ת דקבלת מוחין דהנוק' הכוללת שהיא המלכות דמ"ה ודב"ן הוא מהז"א כדוגמת קבלת הז"א מוחין מיסוד"ת, והיינו דהז"א [שהוא ו"ק דמ"ה וו"ק דב"ן הנקרא בפרטות בחי' זו"ן] הוא הפרצוף שג"ג פרצוף הנוק' הכוללת, וממשיך לה מוחין כדוגמת המשכת מוחין דאז"א לזו"ן ממס, ומהאי טעמא ערך המוחין שהיא מקבלת הוא כערך המוחין דז"א ממס, כגון כאשר מקבל הז"א מוחין דנשמה הרי הוא ממשיך לה ג"כ מוחין דנשמה דידה, וכידוע סדר המשכת המוחין לעולם דכל פרצוף עליון מקבל אותה בחי' מוחין מפרצוף שעליו, ושוב ממשיך בחי' מוחין כאלו לפרצוף שתחתיו, כגון כשנמשכים מוחין דנשמה לז"א נמשכים מוחין דנשמה לכל פרצופי הבינה הפרטיים של כל הפרצופים עליונים ותחתונים, דכל פרצוף נחשב זו"ן לגבי פרצוף שעליו ומקבל ממנו בחי' מוחין דנשמה דידה, ושוב ממשיך לפרצוף שתחתיו את המוחין דנשמה של הפרצוף התחתון ההוא, ולכך גם הנוק' הכוללת מקבלת עתה פרצוף הנשמה דידה, כי נחשבת כפרצוף שתחת פרצוף הז"א, ומקבלת ממנו מוחין ככל קבלת מוחין מפרצוף עליון כמשנ"ת.

ואמנם חידש לנו מרן הרש"ש דהנוק' דעטרות היסודות אינה כן, אלא המוחין שמקבלת מהז"א נחשב אלה כמוחין יותר מעולים, וכגון כשז"א מקבל מוחין דנשמה וממשיך לה הארת המוחין דחלקה נחשב אלה מוחין אלו כמוחין דחיה, וביאור הדבר הוא דכיון דנוק' זו באמת היא שורש הנוק' הכוללת ובחי' הכתר דידה כמשנ"ת, והרי מדרגתה האמיתי הוא למטה ממדרגת הז"א, ומ"מ עתה עולה להיות עם הז"א עצמו בבחי' שאלה כמשנ"ת, ומקבלת מן המוחין עצמם של הז"א, דהיינו מבחי' מוחין דנשמה של הז"א עצמו, לכך נחשב מוחין אלו לגבה כמוחין דחיה, דהרי הז"א הוא באמת מדרגה יותר עליונה

האמיתי הוא משיח בן דוד שהוא סוד המלכות האמיתי אלא שקודם לכן בא משיח בן יוסף בבחי' שאל כמשנ"ת, ואח"כ בזמן שלימות המלוכה דמצ"ד מתאחדים תרין המשיחין כאחד ונעשה מלכות שלמה כראוי, ובזן היטב, וע"ע להלן.

ממנה, משא"כ הנוק' הכוללת אינה מקבלת כלל המוחין של מדרגת הז"א עצמו, אלא יש לה מוחין שלמים לאותיות ומספר שלה מבחי' מדרגת עצמה ושהם המוחין למלכות דמ"ה ודב"ן, והרי הם בחי' נשמה ידיה, ורק בנוק' דעטה"י נאמר חידוש מיוחד זה, דמלד אחד היא עתה במדרגת הז"א עצמו ומקבלת ממנו מספר המוחין לידיה, ומאידך עיקר מהותה ושרשה היא מבחי' הנוק' הכוללת שהיא מדרגה יותר תחתונה ממדרגת הז"א, ולכך נחשב מוחין אלו דהז"א לגבי ידיה כמוחין דחיה, ודו"ה.

בג.

הגדלת הנוק' הכוללת בעת יחוד זו"ן הכוללים

ורחבה לפי משנ"ת דהנוק' הכוללת היא פראוף שלם העומד במדרגה תחת הז"א ומקבל המוחין מהז"א כדוגמת קבלת הז"א מוחין מאו"א, כ"כ איך נגדלת הנוק' בעת היחוד דזו"ן הגדולים פד"פ בכל קומת הז"א, והרי היא מדרגה העומדת למטה מן הז"א, ואמנם הענין מתבאר היטב לפי המבואר בשעה"כ בכוונת קדושת כתר דשבת, (דף ע"ד ע"א) דכאשר נשלמים כל המוחין דחיה ועולה הז"א ונגדל עד מקום כתר דאו"א עילאין, מקבלת הנוק' הכוללת כח מיוחד להתגדל עתה בפעם אחת ולעלות ולהלביש על מקום כל כללות אימא עילאה, ולהיות שזה עם הז"א בכל אורח קומתו ואשר הוא עומד כנגד כל כללות מקום אבא עילאה, ונעשית ראוייה לזיווג עם הז"א פד"פ, והיינו שעולה עתה ממקומה שהיתה תחת הז"א ונעשית שזה אליו, וזה עיקר מעלת שלמות היחוד דזו"ן, שהנוק' מתגדלת להיות שזה עם הז"א.

וביאור הדבר משום דבאמת לעולם בשורש כריכים להיות זו"ן שוים בקומתם כדוגמת אור"א, אלא דבתחילה נאלכו חסרים והנוק' היתה רק נקודה אחת תחת הז"א, ולעולם התכלית הוא שהז"א יבנה אותה ותתעלה לבסוף להיות שזה עמו, אלא דכל זמן שלא נשלם בנינה הרי היא רק במקום נה"י דז"א, ונחשבת כמדרגה שתחתיו ומקבלת ממנו, אך כל זה אינו לפי האופן הראוי להיות בשלמותם, אלא לפי שעה עד שישתלמו בכל המוחין ויתגדלו באופן שיהיה לה כח לעלות ולהיות שזה כמוהו, וזהו גודל מעלת מוחין דחיה שבכחם להשוות את זו"ן וליחדם, משא"כ במוחין דנשמה אין פראופי זו"ן אלא כב' פראופים זה למטה מזה, ומהאי טעמא לא שייך כלל יחוד עם נוק' הכוללת בימות החול, והיחוד הוא רק יעו"ר שהם עטרות היסודות, אשר לגביהם נחשב המוחין דנשמה כמוחין דחיה ובכחם לאחד את יעו"ר ולזווגם, אך מ"מ כל זיווגם אינו מן החזה ולמטה דז"א, והוא בחי' יחוד תחתון שהוא רק במדרגה שאולה לעשות מעין יחוד אף בימות החול כמשנ"ת. אבל לגבי ז"א ורחל הגדולה שהיא הנוק' הכוללת, אין כלל בחי' זיווג בימות החול, והרי הם כב' פראופים עליון ותחתון בלבד, ורק בשב"ק כאשר נמשכים המוחין דחיה יכולה הנוק' הכוללת להתגדל ולהשתוות עם הז"א כפי אופן השלם הראוי להיות לזו"ן שיהיו שניהם שזה בשורה ממש, ובאמת הדבר פלא

אשר המלאכים שואלים "איה מקום כבודו" דהיינו איך יתכן שתגדל הנוק' בפעם אחת עד ראש הז"א כמו שביאר בשעה"כ שם, ויש להאריך עוד הרבה בביאור יסוד ענין זה לארכו ולעומקו, ולע"ע ההכרח לקצר ועוד חזון למועד בעה"י, ודוק.

כד.

ב' הבחינות שבנוק' בסוד תריין משיחין

ונבאר עומק הענין בדרך עבודה כי בזה תלוי כל סוד ההבנה של חילוקי המדרגות בין חול לשבת ועוד כו"כ בחינות כפי שית' בע"ה, ויסוד הדבר הוא דבימות בחול שאין אלא מוחין דיסוד"ת הנקרא מוחין דבינה לכללות, אין שלמות המדרגות, ובמאז כזה יש פלוגתא בין לאה לרחל שהם ד' בחי' הנוק', והיינו לרחל דימות החול היא סוד עטרות היסודות וזהו בחי' משיח בן יוסף, ולאה היא בחי' משיח בן דוד, והענין הוא דבימות החול לכל המוחין הם רק דבינה שהם המוחין דיסוד"ת, אז בחי' משיח בן יוסף הוא בחי' החכמה שבבינה ומשיח בן דוד בחי' הבינה שבבינה, ובמדרגה זו של מוחין דבינה אין יחוד בין התריין משיחין, ולכך אין שלמות במלכות, וכל הזיווג דימות החול הוא רק יעו"ר מן החזה ולמטה, ולכך כל בחי' הנוק' המזדווגת היא רק בחי' עטרות היסודות שהוא בחי' שאולה שלוקח הז"א כאילו יש לו בחי' מלכות, אבל באמת הנוק' הכוללת עדיין אינה ראויה כלל לזיווג דימות החול, ולכך אינה עולה בשם כלל כמשנ"ת, וביאמת עיקר בחי' משיח בן דוד דימות החול הוא בגלות בסוד גלות השכינה שהוא ענין ירידת רחל לבי"ע, וכן כל בחי' המוחין שמקבלת בחול הם רק מוחין דנשמה שאינם נותנים לה מלוכה כמשנ"ת, ולכך כל בחי' מז"ד דימות החול הוא בחי' לאה שהיא עלמא דאתכסייא, והוא בחי' קטנה ונעלמת בערך עיקר בחי' מז"ד שהוא המלכות האמיתית בשלמותה, ואכמ"ל, ונמצא לעיקר בחי' המלוכה דימות החול הוא בבחי' משיח בן יוסף, ובחי' משיח בן דוד אינו אלא בחי' נעלמת בסוד לאה, אבל מלוכה מז"ד השלמה שהיא הנוק' הכוללת אין לה כלל מלוכה דימות החול כמשנ"ת, ואע"ג שגם לנוק' הכוללת נמשכים חלקי המלכיות של המוחין דיסוד"ת כמשנ"ת לעיל, מ"מ כיון דאין זה מועיל לה להיות ראויה להתגדל ולהזדווג עם הז"א כל זמן שאינה מקבלת מוחין דאו"א עילאין כמשנ"ת, אינה יכולה למלוך ואינה עולה בשם כלל.

ואמנם בשבת כאשר נמשכים מוחין דאו"א עילאין, נגדלת הנוק' הכוללת בכל אורך קומת הז"א ואז מתאחדים כאחד רחל ולאה וכן נכללת בחי' הנוק' דעטרות היסודות עם הנוק' הכוללת כאחד, כי רחל עולה אף במקום לאה, ונעשה יחוד התריין משיחין בכח המוחין העליונים דחכמה שהם המוחין דחיה, ואז יכול להיות יחוד גמור של זו"ן הגדולים שהוא ישראל ורחל הגדולה בכל קומת הז"א, שהוא בחי' מלוכה שלמה בבחי' משיח בן דוד הכולל בתוכו גם בחי' מז"י, בסוד יחוד תריין משיחין כמשנ"ת.

ואמנם יש מדרגה עליונה יותר שהוא מוחין דכתר מוחין דיחידה, והוא ביום חג השבועות (ט) במוסף בקדושת כתר, שגשגמים כל המוחין דיחידה לזו"ן הגדולים, ואז היחוד הוא עליון הרבה יותר מהיחוד דמוסף שבת שהוא רק עם המוחין לחיה, וביאור ב' בחינות אלו, הוא בסוד ב' בחי' משיחין הכלולים במשיח בן דוד עצמו, כי כאשר הזיווג עם הנוק' הכוללת הרי זה בכללות מדרגת משיח בן דוד שהוא המלוכה השלמה של המלכות, ואמנם יש בו צפרות ב' בחי' של מב"י ומב"ד הכלולים במב"ד, ובשב"ק שהוא מדרגת החכמה שהם מוחין לחיה, הוא בחי' חכמה שבמשיח בן דוד וה"ס משיח בן יוסף שבמשיח בן דוד, וזהו סוד בחי' עקיבא בן יוסף, וה"ס אות י' שבתוך דויד, ואכמ"ל ובשבועות וכן במנחת שבת בדרגא מסויימת הוא בחי' בינה שבמשיח בן דוד שה"ס מב"ד שבמב"ד, והבן היטב דלעולם בין בשבת ובין בשבועות יש יחוד תרין משיחין אלא שבמדרגת חכמה הם שוין ונכללים כאחד וגובר יותר בחי' יוסף דדוד, אך בשבועות שהוא מדרגת כתר שם בחי' הבינה גוברת יותר, וכידוע דבינה בשלמותה עולה למדרגת כתר ולכך הוא בחי' דוד דדוד, וזהו שלמות המלוכה דמב"ד, וז"ס בחי' פטירת דוד המלך בשבועות, וכן פטירת הבעש"ט בשבועות כי היה בחי' מב"ד כידוע.

כה.

ביאור מדרגות תיקוני הנוק' בעבודת הנפש

ונבאר עתה בע"ה הנוגע להבנת העבודה בענין זה, ובאמת ענינים אלו של מב"י ומב"ד ולאח ורחל כוללים רוב סתרי תורה ודרכי הנהגה ועבודה, ויש לפרשם באלפי דרכים והבחנות, ואפשר להעמיק ולהאריך ולהרחיב בזה בלא גבול, אך ננקוט לע"ע נקודה אחת יסודית הנוגעת להבנת העבודה בזמני חול ושבחות ומועדים. ותן לחכם ויחכם עוד.

דהנה ענין תיקון המוחין דז"א ודנוק' וסוד יחוד זו"ן, מתפרש באלדס עצמו בבחי' הגשמה והגוף, דהגשמה היא כנגד בחי' הז"א והגוף כנגד בחי' הנוק', ואריך לתקן הגשמה על ידי מוחין דז"א, והוא לתקן העבודה הפנימית בתורה ותפלה וקיום המצוות והעסק בכל ענינים הרוחניים הנוגעים להגשמה, וכמו כן אריך לתקן הגוף על ידי מוחין דנוק', והוא לתקן העבודה החיצונית הנוגעת לענינים גשמיים כאכילה ושתיה ושאר צרכים גשמיים, ויש בזה כמה מדרגות, כי יש ענינים גשמיים שהם חלק ממצוות ממש, ויש ענינים שהם בחי' ראשית, ויש ענינים שהם איסור שצריך לפרוש מהם ולהתרחק מהם, וכן יש מדרגות על גבי מדרגות

ט. וגם במנחת שבת מקבל ז"א מוחין דכתר, אך אין זה בשלמות אלא ו"ק דדיקנא, וכן הנוק' אינה עולה עימו, ולכך אין יחוד זו"ן הגדולים במנחת שבת, אך עכ"פ בבחי' מסויימת בודאי מדרגת מנחת שבת יותר עליונה ממדרגת מוסף שבת, ויש בה כבר בחי' התנוולות של מדרגת מב"ד שבמב"ד כמשי"ת אך לא בשלמות, והבן.

של זיכרון הגוף כפי ערך מעלת האדם ונשמתו ועבודתו בפנימיות העבודה כן מזכך גופו ומתעלה בעבודתו בגופו.

ואמנם גם בבחי' העבודה הפנימית ותיקון הנשמה עצמה יש כמה חלקים ויש בחי' נשמה ובחי' רוח ובחי' נפש, ויש בחי' חיה יחידה שהם מקיפים גבוה מעל גבוה, והנפש היא הבחינה התחתונה של הנשמה ונקראת שיתופא דגופא וזאת דבנפש עצמה יש בחי' הנפש הבהמית ובחי' הנפש האלקית ואכמ"ל ועי' לקו"א שהאריך בזה, כי משכנה בכדל במקום התחתון של הגוף אשר שם האברים היותר גשמיים, ובערך הרוח נחשבת הנפש בבחי' נוק' והרוח בבחי' ז"א, וכאשר מאחד רוחו ונפשו נחשב גם בבחי' מסויימת כיחוד ז"א, וכ"כ כאשר מאחד נר"ן שבו עם גופו ממש שהוא יחוד יותר גדול של ז"א.

ומאידך יש בחי' נוק' יותר חיצונית שהיא האשה עצמה של האדם, ויותר מזה גם כל מציאות ענייני עוה"ז החומרי ממש, אשר כולו הוא בבחי' נוק' לגבי פנימיות רוחניות העולמות, ובפרט עולם העשיה הנקרא מלכות דכללות העולמות, והרי הוא כנוק' לגבי עולם היצירה, וכמו כן חיצונית עולם העשיה הוא כנוק' כלפי פנימיות עולם העשיה שהוא העשיה הרוחנית. והבן היטב שיש בזה אלפי מדרגות לאין קץ בכללות ובפרט פרטות וצדקי דקות והמשכ"י.

והנה הכלל הוא, לכל שהאדם מתעלה יותר, כן יכול לתקן בחי' יותר חיצונית ויותר גשמיות, ולהתמודד עם הסתר פנים יותר גדול, כפי גודל האמונה שבו התלוי כפי מעלת התעלותו. והענין הוא לכל התעלות האדם תלוייה כפי מדרגת המוחין שמקבל ומתעלה בכח עבודתו בכל עת, וככל שיש מוחין יותר עליונים אפשר לעשות יחוד יותר גדול דהיינו לתקן בחי' נוק' יותר חיצונית וליחדה ולכלול אותה עם הז"א.

ובזה יבואר היטב כל חילוקי המדרגות בין חול לשבת ולמועדים וזמנים שונים כפי ערך כל מועד ומועד ותיקונו ומדרגתו, וזהו משנ"ת דבימות החול שאין נמשכים אלל מוחין דל' דללס דישסו"ת, אי אפשר לתקן את הגוף הכוללת שהיא בחי' הגוף ממש, אלל את הגוף דעטרות היסודות שהיא שורש הגוף המושרשת בז"א בעטה"י דיליה, והיינו שורש הגוף המושרש בקצה תחתון של הנשמה שהוא בחי' הנפש ונעכ"פ בבחי' הקצה של הנפש, ובנ"א בחי' הנפש הבהמית הקשורה בנפש השכלית, וזאת עיקר היחוד בימות החול הוא רק בחי' הרוח עם הנפש אשר שניהם כוללים בבחי' הז"א שהוא בחי' נשמת האדם, ואי אפשר לעשות יחוד גמור עם בחי' הגוף עצמו שהוא בחי' הגוף הכוללת, וזהו הטעם שאי אפשר להתענג בתענוגים גשמיים בימות החול כי אי אפשר לזכך אותם ולהעלותם להיות רוחניים, אלל צריך לאכול צמאום כפי הצורך לקיום הגוף והנפש וכן בשאר ענייני עוה"ז, וכמו כן בימות החול הוא זמן המלחמה שצריך להלחם להתקדש ולפרוש מכל ענייני פחיתות החומר, וכן עוסקים בט"ל מלאכות העשיה הגשמית וצריך להלחם להתעסק בקדושה ולזכר צירורי העשיה כראוי, משא"כ בשבת שמשכים מוחין עליונים לחיה, מתעלים העולמות

ומתעלה כל מציאות האדם, עד שיכול להעלות אף הגוף הגשמי ממס, ויש מצוה להתענג בשבת כי אפשר להפוך את הגוף למדרגה רוחנית ולאחדו עם הגשמה, וכמו כן הוא זמן המנוחה ואין מלחמה והתעסקות עם צירורי העשיה הגשמית, אלא מנוחה וטיול בעולמות רוחניות. וכל זה מכח מוחין דחיה שהם בחי' חכמה בחי' השגת חלקות וראייה רוחנית, ומכח השגת הרוחניות מתבטל במציאותו לאור האלקי ויכול לכלול גופו עם נשמתו להתענג על ה'. (י)

ואמנם כל זה הוא עדיין רק בחי' חכמה שהוא מוחין דחיה ובחי' ציטור והתכללות הגוף עם הגשמה, באופן שאין הגוף תופס מציאות לעצמו כלל אלא בטל ונכלל ברוחניות הגשמה, אבל בשבועות וכן במדרגה מסויימת צמנחת שבת, כאשר עולים ז"ל לא"א ומקבלים

י. ויסוד הדברים הוא צי' בחינות של אתכפיה ואתהפכא המצוה צאריכות צליקועי אמרים לרבינו בעל התניא ז"ע, דמדרגת ימות החול הוא בחי' אתכפיה, וזכו בחי' מוחין דבינה, והעבודה בדרך מלחמה עם הרע ופרישות וריחוק מהמדות הרעות, ומעניי הגשם והגוף, אך בשבת הוא בחי' אתהפכא, שהוא בחי' מוחין דחכמה, והעבודה להפוך מציאות העונג הגשמי לעונג אלקי, מכח רוממות הגשמה צמוחין עליונים אשר מתבטל הגוף לגשמה ומתהפך להיות בעלמו טוב, באופן שאפשר להשתמש אחר בדרך רוחנית, והנה תלמידי חכמים הם צבחי' שבת אף צימות החול, וזוה נבחן כל חילוקי המדרגות צין הדיקים כפי כמה שצבחי' עבודתם הפרטית יש להם לעולם מוחין עליונים, ויכולים לחיות צמדרגת שבת אף צימות החול, ולפי ערכם בשבת עולה הם צמדרגה עליונה הרבה יותר, אך עכ"פ הכל הוא ענין אחד עם בחי' המוחין הנמשכים באילנות, אלא דצערבין המוחין דישו"ת שנמשכים לזדיק הוא צמדרגה הרבה יותר גדולה ממוחין דא"א עילאין הנמשכים לאדם הפשוט, ולכך הדיק עצמו כפי רוממות מעלתו אין לו יחוד שלם צימות החול כפי ערכו הגדול, אך כפי ערך שאר בני אדם הוא צבחי' שבת ממש, והצן היעצ. [ואמנם כד דייקת שפיר תראה דכל דצרי בעל התניא שם סוצים והולכים על ענין נפש הצהמית איך צריך לכפות אותה ואח"כ להפכה להיות מאוחדת ובעלה לנפש האלקית, ולא דיבר על הגוף הגשמי עצמו, וציאור הדבר כפי משנ"ת דצחי' ימות החול הנוק' היא צחי' נפש הצהמית ולא צחי' הגוף הגשמי עצמו, והוא צחי' מדרגת משיח בן יוסף שהוא צחי' הנוק' דעצרת היסוד שהיא חלק מהזכר כמשנ"ת שזכו בחי' הנפש, ומהאי טעמא כל דצרי צבחינה זו דצרי שם הוא בדרך של משיח בן יוסף, (ועי"ש שקרא לספר זה "עבודת הציונים" כי מדרגת הציונים הוא צבחי' אתכפיה, משא"כ עבודת הדיקים הוא בחי' אתהפכא, ואמנם גם צוה עצמו יש בחי' אתהפכא של הנפש להכלל ברוח ויש בחי' יותר גדולה של אתהפכא של הגוף עצמו, ועכ"פ עיקר הספר מדבר מענין אתכפיה שהוא עבודת הציונים שהוא צחי' עבודת ימות החול צבחי' משיח בן יוסף כמשנ"ת, כי שלמות עבודת הדיקים צבחי' אתהפכא הוא בעיקר בשבת צסוד משיח בן דוד ואכמ"ל. ודוק]].

מוחין דיחידה, שם הוא מדרגה עליונה יותר שהוא מדרגת הכתר, אשר שם היחוד הוא אני ואין כחדא ממך, דהיינו שאפילו הגוף עצמו יש לו מציאות של "אני" ומ"מ הוא מאוחד בתכלית האחדות עם ה"אין" והם כחדא ממך, כי יכול להשיג במדרגה זו שכל מציאות האני הוא בחי' "אני ה' אלוקים" ואין עוד מלבדו כלל, והוא מדרגה עליונה טפי כי יכול להשתמש עם מציאות הגוף ממך בבחי' יסוד באופן מתוקן וזך לגמרי, והוא בחי' קישוט הנעשה במקום הכתר כאשר חוזרים הנבראים להתכלל בשרשם, וא"א להאריך עתה בביאור מדרגה זו.

ובזה יתבאר ענין בחי' התרין משיחין שנתבאר לעיל, להנה משיח בן דוד בשלמותו הוא בחי' הנוק' הכוללת, שהיא בחי' הגוף ממך כאשר הוא בשלמות מלכותו, דהיינו במקום מוחין עליונים דחכמה [בחי' חיה] אשר נתקן גם הגוף ונכלל ביחוד שלם עם הגשמה, אבל בימות החול כיון שאין אלא מוחין דבינה [בחי' נשמה] אין נתקן כראוי בחי' מב"ד, ולכך יש בחינה שאולה של עטה"י שהוא בחי' משיח בן יוסף, ועמו נעשה היחוד בימות החול, דהיינו שאי אפשר לעשות יחוד רק בפנימיות הגשמה עצמה בין הרוח לנפש, והוא כעין בחי' יחוד זו"ן כיון שהנפש היא בחי' נוק' כלפי הרוח, וגם היא שורש לבחי' הגוף כי קלה הנפש משתתפת עם הגוף, והרי זה כעין בחי' כתר של הנוק' וכידוע בכ"מ דהמלכות של העליון נעשה כתר אצל התחתון (יא). וזה עיקר בחי' היחודים בימות החול, משא"כ בשבת היחוד הוא נשמה וגוף ממך כמשנ"ת, ואמנם בשבועות שיש מוחין דיחידה הוא מדרגה עליונה הרבה יותר של יחוד נשמה וגוף כי נכלל הגוף לגמרי בשרשו ונעשה בחי' אני ואין כחדא כמשנ"ת.

בו.

ענין תיקון הנוק' דנקודה החמישית ביום הכיפורים

ומעתה יש לבאר עוד ענין עמוק, וית' בקיצור בלבד, להנה יעויין בקונטרס "ים החכמה" תשס"ב שביארנו בע"ה בארוכה ענין הנוק' דנקודה החמישית הגתקנת ביום הכיפורים כפי שיטת הרש"ש, ועיי"ש כל סדר תיקוני יוה"כ וסוכות ושמעני עצרת, וא"א להאריך כאן, אך יעוי"ש היטב שנתבאר מהו ענין זה שרק ביוה"כ אנו [האנשים] מתקנים נקודה החמישית שהיא הנוק' הכוללת דעוצי דכללות האצילות, אשר בכל השנה אינה נתקנת רק על ידי הנשים במאוויתיהן, וביארנו שם דככל שיש מוחין יותר גדולים אפשר לתקן נוק' יותר גדולה ויותר חיצונית, ולכך ביום הכיפורים יכולים אנו לתקן אף הנוק' הכי חיצונית שהיא הנקודה החמישית

יא. עיי' ביהגר"א לספר יצירה פרק א' משנה א' אופן ה' וז"ל: ובי' אחרונה שבשם הוא בכתרה [של הנוק'] שהוא עשרת הברית שמשמש לכתרה, ולמלכות של עמודא דאמנעיתא [פיי של הז"א], כמו בכל כתר כידוע [פיי דכל כתר של התחתון הוא מלכות של העליון], שלכן נקראת עטרת עכ"ל.

דעוּבִי דַלְלוֹת הַאֲזִילוֹת, וְאִמְנָם נִתְבָּאֵר שֶׁסְּדָאִין אֲנוּ יְכוּלִים רַק לְהַגִּיעַ לְמִדְרַגַּת יַחּוּד דְּכָלִי שֶׁל נִקּוּדָה הִרְבִּיעִית עִם נִקּוּדָה הַחֲמִישִׁית, שְׁזָהוּ הַנֶּעֱשֶׂה בַּחֲזָרָת נִעִילָה בְּקִדּוּשׁ כְּתָר, אֲבָל הַיַּחּוּד הַגָּמוּר דִּנְקוּדָה הִרְבִּיעִית עִם נִקּוּדָה הַחֲמִישִׁית אֵינָה אֲלֵא לַעֲתִיד, כִּי זֶהוּ בַּחֲנִינָה הַגָּאוּלָה מִמֶּשׁ, עִי"שׁ הַיֵּטֵב כָּל הָעֲנִין, וְאִכְמ"ל.

וְהַגָּה לְפִי מִשְׁנֵ"ת עֲתָה יִבְאָר הַיֵּטֵב הַסּוּד הַגָּדוֹל הַזֶּה, דֶּהֱנָה כֹּאשֶׁר נִעִין נִבִּין דְּבִאֲמַת כָּל עֲבֻדָתָנוּ עֲתָה בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה אֵינָה אֲלֵא בְּזו"ן דִּנְקוּדָה הִרְבִּיעִית, שֶׁהוּא בַּחֲוִי ז"א הַכּוֹלֵל דְּעוּבִי דַלְלוֹת הַאֲזִילוֹת, אֲשֶׁר שֶׁסְּמִתְקַנִּים הַאֲנָשִׁים כְּמוֹ שֶׁכְּתֹב הַרֵ"שׁ ז"ל וְעִי' הַקְּדָמָה רַחֵם"נ דָּף ז' ע"ד ד"ה וְכַשְׁמֶשֶׁכִּים, וְעִי' נה"ש דָּף ל"ח ע"ד ד"ה וְדַע, וְאִף בְּשִׁבְחוֹת שִׁיט יַחּוּד ז"א עִם הַנוֹק' הַכּוֹלֵל, הֵינּוּ הַנוֹק' לְאֹרֶךְ דִּנְקוּדָה הִרְבִּיעִית וְהוּא הַנִּקְרָא יַחּוּד זו"ן הַגָּדוֹלִים, וְהֵינּוּ זו"ן הַגָּדוֹלִים הַפְּרָטִיִּים שֶׁבִּנְקוּדָה הִרְבִּיעִית הַכּוֹלֵל שֶׁל הַאֲזִילוֹת. וְהֵנָּה יֵשׁ לְהַבִּין הַיֵּטֵב, דְּבִאֲמַת דְּעֶרֶךְ הַנִּקּוּדָה הַחֲמִישִׁית שֶׁה"ס הַנוֹק' הַכּוֹלֵל הָאֲמִיתִית שֶׁל הַאֲזִילוֹת, אֵין הַנוֹק' הַפְּרָטִי דִּנְקוּדָה הִרְבִּיעִית אֲלֵא בַּחֲנִינָה עֲטֵרַת הַיִּסּוּד דְּז"א דַלְלוֹת הַאֲזִילוֹת, דֶּהֱרִי כָּל נִקּוּדָה הִרְבִּיעִית הִיא בַּחֲוִי ז"א דַלְלוֹת, וְהַנוֹק' שֶׁל הִיא בַּחֲוִי הַמְּלֻכּוֹת הַפְּרָטִיִּים שֶׁבְּגוֹפּוֹ, שֶׁהִיא בַּחֲוִי עֲטֵרַת הַיִּסּוּד דַלְלוֹת נִקּוּדָה הִרְבִּיעִית, וְנִמָּא שֶׁבְּעֶרֶךְ הַיַּחּוּד הַכּוֹלֵל שֶׁל נִקּוּדָה רְבִיעִית עִם נִקּוּדָה חֲמִישִׁית, אֵין הַנוֹק' הַפְּרָטִי דִּנְקוּדָה הִרְבִּיעִית אֲלֵא עֲטֵרַת הַיִּסּוּד דְּז"א [דְּעוּבִי] דַלְלוֹת הַאֲזִילוֹת.

בז.

הַיַּחּוּד הַגָּמוּר דִּנְקוּדָה ד' וְנִקּוּדָה ה' יִהְיֶה רַק לַעֲתִיד לְבוֹא

וְבִזָּה יִבְאָר הַיֵּטֵב עֲנִין הַיַּחּוּדִים בְּשִׁית אֲלָפִי שְׁנִין שְׁאִינִם יַחּוּדִים גְּמוּרִים, וְבְּעֶרֶךְ הַיַּחּוּד לַעֲתִיד אֵין כָּל יַחּוּדִים אֲלוֹ אֲלֵא כִּיחּוּדִים שֶׁל יְמוֹת הַחוּל, כִּי כָּל הַמוֹחִין דְּשִׁית אֲלָפִי שְׁנִין הֵם רַק בַּחֲוִי מוֹחִין לְאַחֹר דַּלְלוֹת, וְהַמוֹחִין דְּפָנִים הָאֲמִיתִיִּים יִהְיוּ רַק בְּאַלְפֵי הַשְּׂבִיעִי אַחֵר תִּיקוּן חֲטָא אֲדָה"ר שְׁנִפְגָּם בַּחֲוִי הַאֲחֹר דַּלְלוֹת, כִּידוּעַ לְפִי דֶרֶךְ הַרֵ"שׁ ז"ל וְאִכְמ"ל. וְעִי' הַיֵּטֵב נה"ש דָּף י"ג ע"א וְע"ב דְּכָל שִׁית אֲלָפִי שְׁנִין אֵינִם אֲלֵא בַּחֲוִי ו"ק חֲג"ת וְהַגָּה"י, וְנִקְרָאִים רַק עַלְמָא חַד וְכו', וְעִי"שׁ דְּ"ה גַם הו"ק וְכו', וְשֶׁסְּבַע"ג אֵיךְ כָּל בִּירוּרֵי שֶׁסְּשָׁנִים אֵינִם אֲלֵא ו"ק בְּעֶרֶךְ הַשְּׂמִיטָה, וְכָל הַשֶּׁשׁ שְׂמִיטוֹת ו"ק בְּעֶרֶךְ הַיּוֹבֵל וְכו', וְעִי' הַיֵּטֵב בְּרַחֵם"נ דָּף ה' ע"ד דְּעִי' חֲטָא אֲדָה"ר נִתְקַלַּק בַּחֲוִי הַאֲחֹר הַכּוֹלֵל, וְבְּשִׁית אֲלָפִי שְׁנִין לְרִיךְ תַּחֲלָה לְהַגִּיעַ לְמִדְרַגַּת אֲדָה"ר קוֹדֵם הַחֲטָא, וְרַק אַח"כ לְהַבִּיא בַּחֲוִי הַפָּנִים וְכו' עִי"שׁ וְהַבִּין, וְנִמָּא דְּבִאֲמַת בְּעֶרֶךְ הַכּוֹלֵל אֵין הַיַּחּוּד עֲתָה אֲלֵא כְּדוּגְמַת יְמוֹת הַחוּל, שֶׁהוּא יַחּוּד שֶׁל עֲטֵרוֹת הַיִּסּוּדוֹת דִּנְקוּדָה הִרְבִּיעִית, וְשֶׁלְּמֹת הַיַּחּוּד עִם הַנוֹק' הָאֲמִיתִית יִהְיֶה רַק לַעֲתִיד, שֶׁהוּא הַיַּחּוּד הַשְּׁלֵם שֶׁל נִקּוּדָה ד' וְה' פַּז"פ שֶׁהוּא בַּחֲוִי הַגָּאוּלָה מִמֶּשׁ.

וְאִמְנָם כִּבְר נִתְבָּאֵר שְׂעֵטָה"י הוּא שׁוֹרֵשׁ הַנוֹק' הַכּוֹלֵל וְבַחֲוִי כְּתָר דִּידָהּ, וְלִכְךָ כָּל הַיַּחּוּדִים הַגָּדוֹלִים לְשִׁבְחוֹת וּי"ט בְּשִׁית אֲלָפִי שְׁנִין, הֵם נוֹגְעִים בְּשׁוֹרֵשׁ הַנוֹק' הַכּוֹלֵל, וְהֵם

יסוד והכנה לשלמות התיקון ולעתיד, כי מתקנים כבר בחי' שורש הכתר הנקודה החמישית המושקע בעטה"י הנקודה הרביעית, ויסוד הדבר הוא להכלל והפרט שוים לעולם, וכל מה שיש בפרט יש בכלל, וכן כל מה שיש בכלל יש בפרט, ולכך בעומק הענין יש לפרש אף בכללי כללות כל הבחי' והמדרגות שמפרטים ומצארים בפרטות ודו"ה].

בח.

ביום הכיפורים הוא יחוד דכלי דנקודה ד' עם נקודה ה'

והנה ביום הגדול והקדוש יום הכיפורים שהוא היום המקודש ביותר בשנה ובו מתעלים להיות כמלאכים וסובחים מכל עניני עוה"ז, אז אפשר להתחיל לתקן בחי' הנקודה החמישית שהיא הנוק' הכוללת האמיתית, ויכולים לעשות יחוד דכלי של נקודה ד' עם נקודה ה', אשר זהו הבחי' האחרונה השלמה ביותר לפני בחי' הגאולה ממשי. ויש לפרש הענין דאף שאנו פורשים לגמרי ביוה"כ מעניני עוה"ז ואנו כמלאכים, מ"מ הרי זה רק לפי שעה על ידי גודל קדושת היום, ואין זה תיקון שלם בעצם, ולכך שייד בענין זה רק יחוד דכלי, אשר כידוע הוא נעשה בעליית זו"ן בחיק או"א אשר משתמשים עם המ"ן דאו"א, וכמעט שאין נקרא היחוד על שםם אלא על שם או"א, (עי' ע"ח שער ט"ל פרק א' דף ס"ה ע"ג). והבן היטב דזהו ממש בחי' יוה"כ, שלפי שעה עולים למדרגה עליונה כדוגמת עליית זו"ן בחיק או"א, ובפרט בשעת נעילה שהוא גמר היום הקדוש הזה אשר אז בחזרת נעילה נעשה העליה הגדולה לכתר ושם בשלמות מדרגות המוחין דיחידה יכולים לעלות לחיק או"א ולעשות יחוד גדול זה של נקודה רביעית עם נקודה חמישית, אבל היחוד הגמור פכ"פ עם נקודה חמישית, אינו שייד אלא כאשר יתעלו בעצמם בשלמות המדרגות, אשר כל מציאות הגוף והגשם יחזור להיות שלם בעצם, וזה יהיה רק לעתיד בעת הגאולה השלמה שתבוא במהרה בימינו.

ובזה תבין דשלמות הגאולה הוא רק כאשר יבוא בפועל משיח בן דוד ויהיה לו נשמת היחידה דכללות, אשר אז יוכל להיות היחוד הגמור דכללות הנוק' האמיתית שהיא הנקודה החמישית שהיא בחי' שלמות האמיתי של משיח בן דוד ממש (יב), משא"כ בכל שית אלפי שנים הוא

יב. והנה אף אחר שלמות יחוד נקודה ד' עם נקודה ה' לעתיד, יש עוד מדרגה גדולה יותר והוא ענין יחוד עיגולים ויושר הכוללים דא"ק, כי בחי' העיגולים הוא בחי' הנוק' הכללית דא"כ ובחי' היושר הוא הז"א הכולל, וכמ"ש בע"ח (שער עגו"י עקף ג' ועקף ד') דהיושר בחי' רוח והעיגולים בחי' נפש, וגמאל לפי"ז דגם הנקודה החמישית הכוללת דעוצי דאצילות אינה אלא בחי' עטרת היסוד דכללות היושר דא"ק הנקרא רוח, וזהו צורך בחי' העיגולים שהם הנוק' הכללית הנקראת נפש דא"ק, והבן היעצ ואכמ"ל. [ועי' נה"ש דף י"ב סע"ד אחר שפירש ענין פנימיות וחיצוניות שיש בכל דבר בפרט ובכלל, כתב דהחיצוניות דכללות כל העולמות הם העיגולים דכל העולמות, והפנימיות הוא היושר דכל העולמות וכו' ע"ש, ובהמשך דבריו שם

רק בחי' בפרטיות בערכין של משיח בן יוסף ומשיח בן דוד, ובכל בחי' ובכל דור יש בחי' משיחין פרטיים אשר על ידם נעשים שלמות היחודים הפרטיים של נקודה הרביעית, אך בערך הכללות אין עדיין שלמות יחוד תרין משיחין ומלוכה גמורה של מב"ד אשר יכלול תרין משיחין כאחד, אלא לעתיד צעת הגאולה במהרה בימינו בסוד נשמת משה הכלול מתרין משיחין עד כי יבוא סיל"ה גי' מש"ה במהרה בימינו אמן.

פירש עומק הסוד בענין זה של פנימיות וחיצוניות שהכל ענין זיכוך שהוא ענין עליית המדרגות והעולמות מדרגא לדרגא, אשר בכל עליה נעשה מדרגה אחת היותר חיצונית לפנימית וכו', עיש"ה כל הענין ומצואר היטב דשלמות עליית העולמות וזיכוכם הוא שכללות החיצוניות שהוא העיגולים יתכללו עם כללות הפנימיות שהוא היושר, ודוק.